

Előfizetési árak:

Házhoz hordással vagy postán küldve:

Egész évre . 14 ft — kr
Félévre . 7 » — »
Negyedévre . 3 » 50 »
Egy óra . 1 » 20 »
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

Endrényi Testvérek könyvkereskedése Szege, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:

Tisza Lajos-körút 73. sz.
Reitzer-féle ház, földszint,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Bérmertetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetéseket

és nyílttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron vesz föl.

Koch Róbert.

Szege, nov. 16.

A hősökről, kik embert öltek, kik százezreket vezettek a csaták mezéjére, hogy mint földühödött vadak szétmarczangolják egymást, akik fölggyújtott falvak véres lobogványainak világá mellett halálalt vívódók roncsolt agyán gázoltak át lovastul együtt, a hősökről és dicső tetteikről legenda, himnusz, óda és hősi ének zeng.

A történelem tudja, költők megírták ragyogó szép sorokban s ringó bölcsönk mellett, zsenge gyermek agyunkban a dajkadallal fogamzik meg rajongással határos csodálata azoknak a vitézeknek, kik pl. II-ik Rhamses vezetése alatt százezreket gyilkoltak le könyörtelen vadsággal; Thermopile perzsa bestiáiról még azt is tudjuk, milyenek voltak nyilaik és puzdraik; Iliász örök szép költészetében az istenek játéka is dőghalál; a virágzó tündér városnak, Carthágónak fölégetéséről, lakosainak lemészárlásáról a hét-halom klasszikus költői dicsőítő poémákat zengtek a hét huru lanton, a catalaumi mezőn egy fél millió embert dobott a halál torkába az «isteni» Attila; a germán gyilkosok dicsőségét a Niebelungok éneke zengi; II. Murad, Napoleon és Moltke nagyságát «arany betűkkel» jegyezte lapjára a história; és ki mennél kegyetlenebb és mennél szerencsésebb volt az emberélet kioltásában: annál dicsőbb, annál nagyobb lett előttünk.

Pedig nem lehet azt fölszámolni, statisztika össze nem jegyezheti: mennyi töméntelen vérbe, mennyi pénzbe s mennyi veszteségébe kerültek az emberiségnek az ő hősei.

Ugy tetszik, mintha az emberiség idáig csak azért élt, azért turta verejtékező homlokával a sáros földet; azért állott ki a mérges nyilaknak és a gyilkos golyóknak és azért borított siralomba, gyászba és az özvegység, apátlanság tehetetlen nyomorába egy-egy országot, hogy hősei legyenek.

Évezredek köny- és vérhullása mintha mind csak azért lett volna, hogy az emberi büszkeség szobrokat emelhesen a maga könyörtelen vadságának.

A hősök, a megdalolt, a rajongó tisztelettel emlegetett hősök aligha egyebek, mint az emberi szenvedések szülöttei és szobraik semmi más, mint a szerencsés kegyetlenség apotheozisa.

Azokról azonban, kik az emberiséget a boldogulás, a humánus fejlődés, a szív és lélek nemesedés útjára

vezették, akik az életet tartották fön, a kényelem és jólét föltételeit teremtettk meg s akik a hősök által ütött sebeket kötötték be és gondozták, szóval a szeretet embereiről sem az ének nem zeng, sem a szobrok nem beszélnek.

Pedig aligha nem nagyobb Rhamsesnél az, aki az ekevasat föltálalta, Cyrusnál az, aki a könyvnyomtatást föltálalta. Attilánál és Napoleonnál, aki az első vasutat megcsinálta.

A szeretet és az emberi boldogítás e békés hőseinek még a nevét sem tudjuk; pedig se vérbe, se könybe nem kerültek.

A hét huru lant bájos költészete elhallgat, az ifju lelkesedés magas szárnyalása megcsapzottan sülyed le, valahányszor nem az alabárd, a kard és vérengzés hőseiről, hanem a tudomány és humanizmus lángelméiről van szó.

Melyik költő zengett, melyik zenesz irt himnust, vagy ódát és ki festette meg, véste márványba például Jenner alakját?

Merem állítani, hogy a civilizált emberiség 99 százaléka fogalommal se bír arról, ki volt Jenner?

Talán irnok volt valamelyik állami bureauban és miután 8 gyermeknek atyja lett, meghalt bosszuságában? Vagy egy uzsorás, aki folyton az emberek könnyelműségére és szorultságára spekulált és szintén meghalt, mert nem élhetett örökké.

Jenner, Jenner! Ismeretlen név, pedig ehhez a névhez fűződik a jelen század legelső, csodálatosan nagy vívmánya.

Folyton szemlélő, csöndben, észrevétlenül jegyeztető statisztikusok egy elijesztő, rémületet keltő képet nyújtottak arról, mint kerget megvédhetlenül, vissza nem tarthatóan a halálba virágzó ifju korokban, reménységgel és életvágygyal telten milliókat egy borzasztó, nem gyógyítható betegség, évezredek gyilkos ostroma, melynek neve — himlő.

Manapság a himlő többé nem félelmetes, nem rettegett rém. Halálra fojtogató keze meg van kötve. Évenként százazrek maradnak meg a munkás életnek. Ezek a százazrek most már ezernyi milliókra mennek. A gyilkos hősök véres munkáját a himlő gyógyítás módjának föltalálása tette jóvá.

Az az ember, aki a védhimlőoltást e század elején föltálalta, Jenner, nem vett el az emberiségtől semmit, se vért, se könnyet, csak adott és ad

mindig-mindig évről-évre, milliókat és milliókat megmentett emberéletben és megtartott ember-munkában.

És ennek az embernek nevét a feledés fátyola borítja, amíg a szörnyhősök vitézi dolgait csillámló szemekkel meséli az iskola-gyermekek is.

Igazságtalan a történelem.

A keserűség és megvetés érzete toladodik szívembe, ha a história igazságtalanságaira gondolok.

De lelkesedés, csodálat és rajongás száll meg, amikor a Koch tanár fölfedezéséről értesülünk.

Oly momentummal állunk szemben, mely a legfönségesebbhez tartozik, amit az emberi szellem csak megérhet.

A század legnagyobb vívmánya előtt állunk.

Koch tanár gyógymódra tanít oly betegség ellen, mely évezredek óta a legrettenetesebb ostroma volt az emberiségnek.

A tuberkulózis, a tüdővész gyógyítható.

Édes, meleg érzés enyhítő, boldogító fúvalma vonul keresztül a föld népei között e hirre.

Az emberiség felét a tuberkulózis vitte sirba.

Legalább 20 millió tüdőbeteg él a földön halálra szántan, hörgő lélegzettel s most ezeknek a millióknak elgyötört lelkét a reménység és bizalom boldogító tudata lepi el: fölggyogylunk.

Mintha csak mondanák: föltámadunk!

A halált könnyűvé teszi a föltámadás hite, a betegség szenvedését enyhévé teszi a fölggyógyulás tudata.

A Koch lángelméje elvette tőlünk a legkeserűbb pohárt.

Ez a szerény, egyszerű ember, aki tetteivel soha nem hivalgott, akiért nem vívtunk csatákat, nem égettünk porrá országrészeket, akiért nem gyűlöttünk, nem gyötörtünk; ez a csöndes, józan ember, akinek nincs se arany galléra, se hermelin palástja, se gyémántos koronája, nincs hadserege és nem veszi el munkás életünk gyümölcsének nagy részét; és nem került nekünk semmibe, ez a hiuság nélkül való ember, ez a tizenkilencedik századnak legnagyobb embere.

A ma történetének ő a legnagyobb alakja és e század haladásának ő a dicsősége.

Nagyszerű alapítványok. A Semsey Andor, Rókk Szilárd, Kun Kocsárd gróf nagyszerű példái hatnak. Ez alapítványok közé méltán sorakoznak Bródy Zsigmond lapfőmunkatőse, melyeket a fővárosi társadalmi élet e kiváló alakja születésének ötvenedik évfordulója alkalmával tett. A m. tud. akadémiának huszezer forintot jutottatott öt százalékos magyar papíráradékban. A kamatokból három évenként háromezer forintot pályadíjat fognak kiadni vagy oly publicisztikai mű megjutalmazására, mely az utolsó három évben akár nyomtatásban megjelent, akár az akadémiának, e díjra versenyezve, kéziratban megküldetik s általános irodalmi értékkel bír; vagy pedig ily munka hiányában oly publicisztika általános hírlapírói működésének megjutalmazására. kinek egész publicisztikai tevékenységét az akadémia e díjra érdemesnek találja. Ugyanaz az író általános publicisztikai működéséért tíz év folyamán kétszer meg nem jutalmazható, de egyes művek megjutalmazhatók, tekintet nélkül arra, hogy szerzőjük e díjt megnyerte-e már egy ízben vagy sem. — Az első díjat az 1894-iki közgyűlés alkalmával fűtött kiadni. — Ugyancsak huszezer forintot jutottatott Bródy Zsigmond a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének; a kamatok oly fővárosi írók és hírlapírók rögtönj segélyezésére fognak szolgálni, kiket a nyugdíjintézet alapszabályai értelmében nem támogathat. A hírlapkiadóhivatali tisztviselők segélyegyletének öt kétszáz forintot biztosított Bródy életfogytáig. — Nyomdájá személyzete javára (munkaképzetlenség, betegség stb. eseteire) 12,00 frtos alapítványt tett s végül vállalatát 291 tagból álló személyzetének 23,500 forintot jutottatott remunerczió gyanánt.

Szegedi kultúra.

1.

A Somogyi-könyvtár.

A könyvtár-bizottság legközelebbi tanácskozása alkalmából szükségesnek tartjuk e helyi kérdés tüzetesebb megbeszélését.

Minden könyvtár azért van, hogy az abban meglevő munkákhoz a nagy közönség hozzáférhessen s azokat nagy utánjárás nélkül olvashassa.

Mégis azt tapasztaljuk, hogy a mi Somogyi-könyvtárunkat csak igen kevesen használják és Szeged művelt közönségének több mint fele, az épület belső falait sem látta.

A „SZEDEI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Vasárnap.

— nov. 16.

— Kocholmányok. Elavult közmondás. Vadászok hete. Lejárt babona. Sipka-vadászat. Családi gyűlés és fűcsány-pecsenye. —

A lapok tele vannak csudáknál csudásabb kocholmányokkal. (Ime még a legmagasztosabb dolog sem ment a szó-játéktárványtól. Ezt a bacillust írta ki Koch uram, ha olyan nagy mester.)

Az emberiség rongyos tüdejű nagyobik fele lelkendezve nyeli a kövér betűs telegrammokat, melyek új élet reményét, megifjodás balsamát ígérgetik.

Azt hiszem, Koch mester, ez a zord, magába mélyedt germán tudós, a tudomány legjáratlanabb, ismeretlen régióinak lángeszű buvára minden Bismarcknál, nagy Frigyesnél és a többi képzelet nagyságoknál többet tett a német név népszerűsítésére s nyilván hamarosan elérkezik annak az ideje is, hogy a mi saját külön nemzeti szótárunkból kitörüljön amaz ismeretes közmondást, mely évszázadok keserves tanulságául vérünkbe vegyült, hogy *«mégis hunczut a német...»*

Ennek az az egyszerű oka, hogy a könyvtár szabályzata nem alkalmazkodik az élethez. Azt helyeseljük, hogy az alapító akaratának megfelelőleg, az általa adományozott könyvek hához ki ne adassanak olvasásra, de a többi könyvekre vonatkozólag ennek értelme nincsen.

A mi olvasó közönségünket nem lehet összehasonlítani a fővárosok olvasó közönségeivel, sem az ottani viszonyokat az itteniekkel.

Például Budapesten igen helyes az az elv, hogy a könyvek rendszerint nem adatnak ki a hához olvasásra, mert ott az igen nagy könyvtár-személyzetet kívánna meg, s mert ott oly nagyszámu az olvasó közönség s annyira ismeretlen a könyvtár-személyzet előtt, hogy rengeteg sok visszavétel követetnének el, s végre Budapesten több nyilvános könyvtár van s ezekben az olvasási idő annyira különböző, hogy bármilyen foglalkozásu egyén is naponta több órán át olvashat egyik vagy másik könyvtárban.

Nálunk azonban az állandó olvasó közönség egy és ugyanaz lenne. Az ugynevezett lateinerek, tanárok, orvosok, újságírók, jogászok, tisztviselők és ezeknek a családjuk. Számra körülbelül kétszázan. Ezeket nagyobbára már ismeri, de rövid idő alatt személyesen megismerheti a könyvtár-személyzet s így meglehetősen elejét lehet venni a netáni visszaéléseknek.

Aztán ez az olvasó közönség fáradtsággal keresi meg a maga kenyérét s rendszerint ép azon időben van elfoglalva, amikor mostanában a Somogyi-könyvtár olvasásra nyitva áll.

Igy történik, hogy a mostani rendszer mellett a könyvtár kincsei parlagon hevernek, s éppen azok nélkülöznek az olvasást, akiknek hivatásuknál fogva is a szellemi szórakozás életszükséglet.

Szeged nagyon is megsínyli ezt. Az ország második városának a rangját követeli, s irodalmi tekintetben nagyon el van maradva. Összes irodalma arra szorítkozik,

Most, mikor a legnagyobb jötevének maga is német, nagyon időszertülné vált ez a minden pártan egyaránt kedvelt szólam.

Kárpótlásul azonban a muszkát ezentul is egész bátran szidhatjuk. Ami nekünk jól esik, neki meg nem árt.

Már a mi a helybeli élményeinket illeti, ugy tetszik, bátran kimondhatjuk, hogy ez a hét csaknem kizárólagosan a minden rendű és rangu nimródoké volt.

Vadászott a város, maguk a szorosabb értelemben vett nimródok és a csengelei fácsányos kompánia.

Hogy ezen illusztris alkalmakkor, legkivált tarokk közben számos baklövés is történt, azt szinte fölösleges elbeszélni.

Hanem az ástthalmi kirucczánánál, ahol a város volt a szives házigazda, történt egy s más derűs mozzanat is.

Első sorban áll ezek között a következő megható jelenet.

A teljes vadásztársaság kivonult már a hajtás színhelyére, csupán a két legfőbb stüsszi, a derék Weiner és a nem kevésbé derék Salamon Zsiga bajlalkodott a toalettjével.

hogy az az egynehány újságíró dolgozik a két helyi napilapban, s küld olykor egy-egy könyvet a könyvpiacra. Csak néha akad kivételen más is. A többi kétszáz egynehány ember, akiknek szintén erkölcsi kötelességük volna legalább hivatásuk körére vonatkozó eszméiket nyilvánosságra hozni és így a műveltség terjedésére hatni, pihen. Pihen azért, mert könyvek híján nem áll módjában a tudomány és irodalom fejlődésével lépést tartani, hanem egy-két fokkal elmarad. Szellemi táplálékot, erősödést másunnan, mint a hevenyében irt napilapokból nem merithet; stílusát, szóbőségét nem fejlesztheti.

Szóval, a tapasztalásra hivatkozunk, hogy nálunk Szegeden irodalmi élet nincsen.

Nem állítjuk, hogy ez csak azon mulik, hogy a Somogyi-könyvtárból könyveket nem kaphatunk haza olvasásra, de egyik főoka mindenesetre ebben rejlik. Másunnan alig olvashatnak a lateinerek, mert a kaszinók könyvtárai tudományos munkákban nagyon hézagosak, másrészt meg a kaszinókat látogatni bajos az ilyen embereknek, főleg, ha családosaik.

Ezen a bajon egyszerűen ugy lehet segíteni, ha megfelelő biztosíték mellett a Somogyi-könyvtárnak legalább azon könyvei, melyeket nem az alapító ajándékozott, hához is kiadatnak olvasásra.

Ép azért elismeréssel adózunk a könyvtár-bizottság ezen elvet kimondó minapi határozatának s bizonyára a közvéleményt tolmácsoljuk, mikor a tanácsot ily értelmű és gyors határozásra kérjük.

A Somogyi könyvtár tegnap nagyszerű adományokkal gazdagodott. Szeged város egyik lelkes fia, Ráth Mór budapesti könyvkiadó 1857. évtől mai napig megjelent könyvkiadványaiból egy-egy példányt, melyek a könyvtárnak még nincsenek meg, — ajándékozott a Somogyi-könyvtárnak. — Az ajándékozást Ráth barátja, Singer Mátyás dr. közvetítette, aki a könyvtár-bizottság elnökéhez, Szabados János h. polgármester-

Mikor ez a két puskás is felszólal a szekérre, hogy utána koczogjon a többinek, a tanyán maradó vadász-kibiczek körülveszik a kocsit s a Somogyi-könyvtár érdeme és tudós igazgatója szellemes kis órácsóban tolmácsolja a két vadölőnek a társaság szívből eredt szerencse kívánatait.

No már ennél nagyobb sérelem nem eshetik meg komoly jägeremberen. Hanem ennek az ördögös Weinernek még itt is olyan szerencséje volt, hogy a szerencsekívánatot daczára egyedül ő lött két foglyot.

Tessék, hát már a babonában se hihessen az ember!

Az is igaz különben, hogy Salamon nem lött semmit, de ugy lehet, anélkül se lött volna.

A hazaszállinkozott vadászokat a főszámvevő egyenként és külön-külön kérdőre vonván, kiki hány nyulat ejtett el? Az összegezésből kisült, hogy összesen 470 vadnak kell atyafiságos osztály alá kerülni. Persze hogy nem volt több száznál.

Ezen összegből tizenöt darab elejtésének dicsőségét Erdély jeles fia követelte magának, azonban nagyon megjárta időképeségének hánytorgatásával.

hez az adomány első részletének hozzáérkezéről a következő levelet intézte:

„Nagyságos Szabados János kir. tanácsos, helyettes polgármester urnak, mint a városi könyvtár-bizottság elnökének, helyben!

Ráth Mór budapesti könyvkiadó ur kérésére folytán rendkívüli szíveséggel összes saját kiadványainak azon műveit, melyek a városi könyvtárban nem léteznek, rendelkezésemre bocsátotta, hogy azokat már régen táplált óhajtasomnak megfelelőleg említett könyvtárnak átszolgáltattam és annak birtokába juttatni képes legyek. Midőn jelenleg az említett könyvek első küldeménye hozzám érkezett, bátor vagyok Nagyságodat tisztelettel megkérni, hogy ezen küldeménynek a könyvtár részére a 1/2 alatt ide mellékelt jegyzőkönyv szerinti hivatalos átvétele végett a szükséges intézkedést megtenni szíveskedjék. Szerencsénkem érzem magamat, a könyvtár létesítése által szemügybe vett közművelődési célhoz részemről is némileg járulhatam és különösen jól esik lelkemnek, hogy a jelenlegi adomány oly férfinemes indulatából ered, kinek uttörő vívmányai a hazai könyvkiadói téren általánosan ismeretesekek és kinek magasabb célok felé irányult eredménydus tevékenysége könyvtárunk látogatására, nevezetesen pedig városunk nemzedékére mindinkább üdvös és buzdító hatást gyakorolhat, mert ezen férfinagyszersmind városunk szülötte. Kiváló tisztelettel stb. dr. Singer Mátyás.

A Ráth Mór ajándéka nagy értéket képvisel. Milyen nagy értéket? — erre a kérdésre még nem felelhetni.

Annyi bizonyos, hogy ez adomány lehetővé teszi azt, hogy a Somogyi-könyvtár ezután úgy említettessék, mint a magyar Alföld legnagyobb és legbecsesebb könyvtára.

Magát e nagy könyv-ajándékot Ráth korábbi ígérete folytán már vártuk s hogy ime ez első szállítási részlet mögött, Ráth Mórnak szülő városa iránt érzett meleg érdeklődésén és szeretetén kívül, Singer Mátyásnak is köszönhetjük, ki mint az ajándékozó barátja, az adományozást közvetítette.

Bizonyára sem érdektelen, sem időszzerűtlen nem lesz, ha a város közönsége nevében — talán fölhatalmazás nélkül is tehetjük, — Ráthnak köszönetet mondunk.

Nagy futtyre nekibuzdult s mint némileg szintén tarasconi, egy kis Tartarin-stílusú sipkavadászatra kerekedett kedve.

Ki más legyen az áldozat, mint a jámbor Zombory szenátor az ő antidiuvialis süvegével.

Szemet-szemért, kalapot-kalapért, — ezen elvi alapon a szenátor hajlik az alkura.

A nevezetes sipkalövés nyomban megtörténik.

És oh csodák-csodája, a bérczes testvérhaza állítólagos Tell Vilmosa gyalázatosan elhibázza a feldobott süveget, ellenben a reszketős inu szenátor szítává lövi az ellenfél kalapját.

Igaz ugyan, hogy a Kispál kalapja vadonat új volt, ellenben a Zomboryé is becses régiség.

A hét eseményeit a Kállay-nemzetségi családi gyűlése zárta be, melynek öröme ma nagyon sok szegedi uri ház asztalára kerül fácskanyepcsenyre.

P—o

És talán az sem lesz érdektelen, ha Szeged ez ismert nevű szülöttéről pár életrajzi adatot közlünk.

Ráth Mór 1829-ben született Szegeden, tehát most 60 éves. 1857-ben, 28 éves korában nyitotta meg Budapesten könyvkereskedését és kiadóhivatalát.

Ez volt az ország fővárosában az első nagyszabású ilyen fajta magyar vállalat.

A helyzetet domináló német könyvkereskedők és kiadó cégek a Ráth vállalatát akkoron egyszerűen „örültség”-nek deklarálták.

Az osztrák abszolutizmus bizony a nyakunkon ült, de nagyon. Mozogni se tudtunk. A nótához se volt kedvünk. Irni nem lehetett, mert aki nem szolgálékkal írt, hát annak az írást először ki veresplajbásozták, hogy csak a halvány váz maradt meg, azután meg magát az író, meg a könyv nyomtatóját és árulóját sine cura bedutyizták. A színházban is csak úgy lehetett öltözködni, a hogy a felsőbb hatalom megengedte s csak azt volt szabad dalolni, a mit ugyanez a felsőbb hatalom megengedett. A színész még csak segíthetett magán egy kis politikai bokázással. Ha dalolnia kellett például, hogy reánk törték a bérencz szoldosok, hát akkor meghajította magát térdig, ez jelezte a szolgaságot, pri-bék arcot vágott és hátra-hátra tekintve toporzékolt. Így aztán ki lett bokázva az el nem énekelhető dal. Szóval reánk tették az agyonboldogító osztrák kultura köpenyegét. Be voltunk fáslizva, hogy mozdulni se birtunk.

Ugyan ki vakmerősködhetik ilyen időben, hogy magyar könyvkiadó üzletbe ölje bele a pénzét, erejét s oda dobja magát a vak bosszu nagyon is valószínű esélyeinek?

Bizony nagy erkölcsi bátorság, föltétlen vakmerőség lakozott az akkoron fiatal Ráth Mórban, hogy üzletét mégis megnyitotta.

A német kollégák kárörvendve lesték a fiatal magyar korai bukását. De leshették.

Ez a megjósolt bukás nem következett be, sőt mintha a vállalat egyre gyarapodott volna erkölcsi tekintélyben és kiterjedésben.

Fordult volna a világ?

Talán a befáslizott bebék kibontakoztak a kötelékekből?

Igen is. Ez történt.

Politikailag passzivitásban éltünk. De azt nem tilthatta meg semilyen abszolutizmus, hogy ne szeressünk és szerelmünket ne daloljuk meg. Azt nem lehetett megcenzurázni, hogy egyik költő a »hallgató madarakról«, a másik a »földet elhagyó folyóról« írjon gyöngéd románczokat, az iskolásgyermekek pedig széltiben szavalják:

„Szobor vagyok, de fáj minden tagom,
Idegzetem küzd mozdulatlanul.»

Mit tett tehát a magyar nemzet?

Szeretett, dalolt, szavalt és pártolta a magyar szépirodalmat, s ennek álarczaja alatt táplálta a hazafias érzületet.

Igy történt aztán, hogy a Ráth szépirodalmi könyvkiadó vállalata nem bizonyult »örültségnek« és így történt, hogy a Ráth büroájában adtak egymásnak találkozókat a közélet és irodalom kitűnősegei. Nála beszélték meg a »várakozó« politika és a fölpeszűdült irodalom napi eseményeit. Az ide járó társaság lelkeiben fogamzott meg számos hazafias és irodalmi vállalat eszméje. És Ráth Mór volt az első, aki az íróknak tiszteletdíjakat adott.

1857-től 1873-ig csak tizenhat évnyi időköz van. De ez a 16 év elég volt Ráthnak arra, hogy a bécsi világkiállítás nagy anyagi áldozatokkal, de hatásos alakban mutassa be a magyar irodalom fejlődését az ő speciális könyvkiállításával.

A Szegednek tett emez adományozás különben nem első ajándékozása Ráthnak. Amint tudjuk, 1872-ben a Toldi-jubileum alkalmával a középiskolai tanulók kö-

zött saját kiadványaiból 5000 forint értékű könyvet osztott ki.

Az Eötvös emlékeztetének ünnepe alkalmából pedig 2500 frt ára könyvet ajándékozott.

Majd más alkalommal a honvédtisztek között 1500 forint értékű könyvet osztott ki.

Ezekon kívül se szeri, se száma azoknak a nagylelkű adományoknak, melyekkel örök hálára kötelezte maga iránt a magyar irodalmat.

Nevéhez hozzá van fűzve a magyar szépirodalmi és tudományos kultura fejlődésének története s mi csak örvendhetünk, hogy Ráth Mór mostani adományával Szeged fiának vallja magát.

Azt hisszük, életéből és becsületes, józan, hazafias munkálkodásáról e pár vonás foljegyzése többet ér, mintha dicsőítő jelzőket halmoznánk össze.

II.

A városi muzeum.

A Somogyi-könyvtárral egyidejűleg a városi muzeum is gazdagodik. Mint már jeleztük, most van éppen folyamatban a muzeum részére összegyűjtése mindazon régiségeknek, melyek eddig a székepület különböző helyein: levéltárban, közgyűlési teremben s másutt elfeledve, porlepetten heverték.

Az érdekesebbnél-érdekesebb műemlékeket, képeket, zászlókat, pantallérokat és fegyvereket valamennyit átviszik a muzeumba, hogy ott az eddig csak kevesek által ismert antikvitások az egész szegedi közönség közkincsévé váljanak.

A székepületből következő régiségek fognak átvándorolni a muzeumba:

Képek.

Mária Terézia királyné olajf. térdkép. Ugyanez olajf. mellkép. II. Lipót király olajf. I. Ferenc császár olajf. Ugyanez olajf. I. Ferenc császárné Mária Anna Friderika olajf. V. Ferdinánd ifjúkori arcképe olajf. Ugyanannak későbbi arcképe. József nádor arcképe olajf. Pavlovna Alexandra neje olajf. Albrecht főherceg olajf. Hildegard főhercegnő olajf. Antal főherceg olajf. Mária Anna főhercegnő olajf. I. Ferenc József király 1850. Vastag Hiador József szegedi festőtől. Nagy térdkép. I. Ferenc József király olajf. Erzsébet királyné olajf., mindkettő térdkép 1857-ből. Dugonics András olajf. Mérey kir. biztos olajf. Volford polgármester olajf. Vedres főmérnök olajf. Kopácsi esztergomi primás olajf. Köszeghy püspök. Horváth Mihály püspök. Deák Ferenc. Klauzál Gábor. Vöber generális. Korda nemzetőri ezredes. Oltványi István nagypüspök. Tóth János népiszkolai felügyelő. Somogyi Károly kanonok. Tisza Lajos gróf szenrajz. Budavár visszavétele színnyomat. Kinizsi a Kenyérmezőn. Mátyás király szobra Ferenczytól. Zrinyi Szigetvárnál. 1848/9. 3-ik honvédszászlóalj tisztjeinek arcképcsoportozata. Széchenyi István gróf emléke. Deák Ferenc czimere. Összesen tehát 39 kép.

Zászlók és pantallérok.

1. A magyar koronának 1790-ik évben Bécsből Budára történt visszahozatala emlékére készült zászló a következő felirattal:

Midőn szit koronánk végre visszanyertük,

És azzal Leopoldot királynak szenteltük.

Édes szabadságunk erős lábra tettük,

Akkor örömkünkre e zászlót festettük. 1790.

2. Szeged városi lovas fölkelő csapat zászlója 1806-ik évből. Igen díszes himnussal egyik oldalán szent István király lovas alakjával, másik oldalán Szeged város szépen himzett czimerével. Ugyanehez igen szép himzésű pantallér, nagyméretű ezüst csattal.

3. Szeged-felsővárosi polgárőrség zászlója 1806-ból. Készítette Csányi Mátyás felsővárosi polgár.

4. Szeged-palánki gyalogpolgárőrségi zászló zászlója 1806-ból, akkori egyenruhás polgárok alakjaival.

5. Polgárőrségi gyalogsági zászló 1843-ik évből. következő felirattal:

Kelj fel, ha a közügy kér,
Áldás lesz a pályábr.

Ugyanahhoz diszes pantallér.

6. Az országos védegyelet szegedi osztályának nemzeti színű selyem zászlója 1846-ik évből.

7. A szegedi gyalog polgárőrség ezred-dobosának ezüst tölgylevellel díszesen himzett kis dobverőkkel ékített pantallérja 1846-ik évből.

8. Egy város színű zászlópantallér (város-czimer és szép művű csattal, melyeket Kocsis ötvös készített.)

Fegyverek.

Polgárőrségi és nemzetőri fegyverek, kardok, kiszegezett kasza, régi hajdu csákó, kardkötő pantallér stb.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. 15-én.

Ülés kezdete 10¹/₄ órakor.

Elnök: Péchy Tamás.

Jegyzők: Széll Akos, gr. Esterházy Kálmán, Balogh Géza.

A kormány részéről jelen vannak: gr. Szápáry Gyula, gr. Bethlen András, Josipovich Imre.

Az ülés megnyitása után Dániel Ernő előadó betérjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a filloxera által elpusztult szőlők újraültetési részére nyújtandó adókedvezményeket illető törvényjavaslatról.

Következik a földművelési tárgya költségvetése.

Gaal Jenő (pécskai) Hermann Ottónak a filloxera pusztításaira és a védekezésre vonatkozó véleményeit támadja meg. Szerinte egyedül a tapasztalás taníthat meg bennünket arra, mit kell tennünk. Ő is elismeri, hogy nem szabad mellőznünk a tudomány vívmányait, de akik csak a teoriákat akarnák követni, azok lennének köztöni való bolondok, mint Hermann mondá. Ugy gazdálkodnánk, mint Angliában gazdálkodnak, nálunk egyértelmű volna a tönkremenéssel. Pártolja a szőlőszövetkezetek megalkotását.

A telepítések céljára a még megmaradt állambirtok is elég; jöllehet kár volt az állambirtokokat eladni. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Hermann Ottó szavainak félreértése miatt szólal föl. Ő nem azt mondta, hogy francziámódra kell gazdálkodnunk, hanem rámutatott arra a nagy tevékenységre, mely Franciaországban uralkodik; nálunk ellenben közömbösség uralkodik.

Ő különben sem olyan ember, aki sohasem látta volna be hibáját és elismeri azt, hogy a franczia filloxera-bizottság legutóbbi jelentését nem olvasta.

Szederkényi Nándor szükségesnek tartja a rögtöni segélyt. Eddig a kormány vajmi keveset tett e fontos közgazdasági kérdés megoldására. Csak a magyar szőlősgazda az, kit öntevékenységre akarnak utalni? Csak a napokban írták a lapok, hogy a kormány megvett egy százezer forintos mént. Nem jutott eszükbe azt hangoztatni, hogy álljanak össze a mezőgazdák és szövetkezve vegyék meg a mént. Mért kelljen a szőlőgazdáknak szövetkezetbe állni, hogy bajukon segítsenek? — Nagyon szűkkörü felfogásnak tekint az, hogy csak a homokra szálljunk le, ahol könnyű a termelés. Igaz, hogy nem terem tokaji, ménesi, — de ott a tudomány, pótolja az. Ő is a tudományt hívja segélyül, hogy a bortermő helyeket megmentsék. Ez a szűkkeblűség nem illik Magyarországon közgazdasági politikájához.

Papp Elek. A merre az ember megy a Tisza mellett, mindenütt nagy elkeseredéssel beszélnek a szabályozásról, és mivel a szabályozás helytelenül volt végrehajtva, azért találkoznak olyan fásultsággal a szabályozások iránt. A szabályozást már alapjában elítélsztek. Sajnája, hogy előtte (Szederkényi) olyan kicsinylőleg szólt a tudományról, melyre oly nagy szükség lett

volna a Tiszaszabályozásnál, ha kellő erővel érvényesült volna. Vásárhelyi és Paleocapa terveiből mixtum compositumot csináltak, amivel csak bajt okoztak; ott építettek gátakat, ahol nem kellett volna. A megmentés nagy eszméje nem volt egyéb, mint emelni a gátakat. Örömmel üdvözli azért a minisztert, hogy komoly munkássága körébe vonta az ármentesítés kérdését.

A felső áradások, ha jelentéktelenebbek is, az alsó Tiszán már nagy áradásokat okoznak a helytelen szabályozás miatt. Pedig a természet igen jól gondoskodott arról, hogy a Tisza mellékfolyóinak vize lefolyhasson, de a helytelen szabályozás alul minden akadályt meghagyott, felül pedig eltávolított.

Azért szívesen hallotta a miniszter ígéretét, hogy a vízjogi törvényt át fogja dolgoztatni. Nem tartaná helyesnek, ha a tiszavölgyi társulat kompetenciája emelkednék, mert abban a mértékben, ahogy emelkednék, vesztené a miniszter befolyása. (Helyeslés.) A társulatokat arra kéri utasítani, hogy úgy eszközölje a munka költségeinek kivetését, hogy csak azok legyenek kénytelenek hozzájárulni az önvédelmi munkálatok költségeihez, akik abból hasznot húznak. Kéri a minisztert, hogy az árvédelmi munkálatokról és árterfelesztésről mentül előbb intézkedjék.

Bethlen gr. miniszter reflektál mindazokra, akik a filloxera-kérdésben véleményt mondtak.

Ő az adott viszonyok közt következőket akarja: az állami telepek közreműködésével magánszövetkezetek létesítése, a földözásban való oktatás terjesztése.

Kaas Ivorral szemben a vízi biztosok intézményének fenntartását szükségesnek tartja, mert a Tisza-meder rendezése még nincs befejezve.

A gazdasági szakoktatás hiányait ismeri, de tekintetben a budget haladást mutat; az idén három földműves-iskolát állítanak föl. (Helyeslés.) A műborra nézve nem ért egyet Hermannal. Ő a műbor eltiltását tartja czélyszerűnek. (Általános helyeslés.) A haltenyésztésben visszaesés konstátálható, de a törvény eredménye még nem igen látható, mert kevés ideje áll fenn. De már is a Balaton és a velencei-tó halászatát társulat vette át s másféle is remélhető a haltenyésztés emelése. Jövőre részletes jelentést terjeszt a ház elé.

A ház a tételt nagy szótöbbséggel megszavazza.

Kaas Ivor következő interpellációt intézi a belügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez:

Az emberiség jövőjét szavak nem dicsérik. Őt a világtörténet örök hálája illeti meg. A gümőkór gyógyításának feltalálóját, dr. Koch tanár urat tiszteletünk üdvözlöi.

Kérdem a tisztelt magyar kormányt:

1. Szándékszik-e haladéktalanul orvosokat kiküldetni Berlinbe, kik dr. Koch tanár szívességéből nála az új gyógymódot tanulmányozzák?

2. Szándékszik-e az egyetemi kórházakban külön termeket nyitni tüdővész és gümőkóros betegeknek a Koch-féle rendszer szerinti ápolására?

3. Addig is, míg dr. Koch tanár ur gyógyszerének előállítási módját közhírré nem teszi, fog-e igyekezni a magyar kormány abból oly készletet megszerezni, amennyi az egyetemi kórházak számára szükséges?

4. Hajlandó-e a magyar kormány, mi helyt az oltoanyag készítése közkinccsé vált, annak előállítására a budapesti általános kórtani intézetben és a kolozsvári egyetemen intézeteket állítani, melyekből az egész ország ezen becses gyógyszerrel elláthatassék.

Ülés vége 1³/₄ órakor.

H i r e k.

Határidő:

Nov. 16. A polgári lányok bálja Gedónál.

Tiszti estélyek. November 18-án, december 7. és 31-én. 1891-ik év január 13-án, február 3-án, márczius 5-én és április 6-án a Tisza-szálló nagytermében.

Nov. 22. Iparos-ifjúság Katalin bálja a saját helyiségeiben.

Decz. 8. A szegedi dalárda III. köt. estélye a Tisza-szállóban.

— **Királyi audencia.** Ő felsége a jövő csütörtökön, november hó 20-án és valószínűleg, később is Budapesten legf. kihallgatást fog adni. Előjegyzések a kabinetirodában (budai kir. várak eszközöltetnek).

— **A királyné nevenapja.** November hó 19-ét, **E r z s é b e t** királyné nevenapját az idén is szokott kegyelettel üli meg Szeged város loyális közönsége. Az egyházi és polgári előjáróság már megtette a magas névünnepelel méltó megülesését a szokásos előkészületeket. **R ó z s a** Ferencz apát, a belvárosi róm. kath. egyház plébánosa, már tegnap kibocsátotta a következő egyházi értesítést: «**E r z s é b e t** ö cs. és apostoli kir. felsége, legkegyelmesebb királyné-asszonyunk legmagasabb névnapján, f. hó 19-én reggeli 10 órakor a szeged-belvárosi róm. kath. szentegyházban ünnepélyes hálaadó szentmise-áldozat fog tartatni.» — Az értesítés közölve lett **Pálffy Ferencz** polgármesterrel s a többi közhivatal főnökeivel, úgy a katonai előjáróságokkal is. A polgármester már szét is küldte a közigazgatási hivatalokba a fölhívást arra, hogy a tisztviselők az ünnepélyes istentiszteleten testületileg jelenjenek meg.

— **Átutazó püspök.** **Bubics Zsigmond** dr., kassai püspök tegnap a reggeli expressz-vonattal utazott el Temesvárról, Szegeden át Budapestre. Temesvárott a vasuti állomáshoz egyházmegyénk püspöke, **Desseffy Sándor** és titkára, dr. **Palmer Mátyás** kísérték ki a magas vendéget. A két egyházfejedelem búcsúzása, mint Temesvárról írják, fölötté szívélyes volt. **Bubics Zsigmond** ismételten kinyilatkoztatta püspökünknek, hogy rendkívül jól találta magát Temesvárott.

— **Reményi Szegeden.** Magasabb művelvezetett nyugtő zene-estélyt várhat nem sokára a szegedi intelligens közönség. — **Reményi Ede**, a világhírű hegedű-virtuóz, jó még e hóban Szegedre s valószínűleg november hó 26-án rendez hangversenyt a városi színházban. — **M a k ó** szinagazgató erre az estélyre, tekintettel nagy kiadásaira, 50%-kal fol akarná emelni a színházi helyárakat s e végből már ki is nyerte a szinügyi-bizottság beleegyezését. A bizottság ugyanis javasolni fogja a tanácsnál, hogy erre az egy estére engedje meg a direktornak a helyárak fölemelését.

— **Szobrot a hősöknek.** A hozzánk beküldött negyedik kimutatás szerint a Szeged és Szőreg közötti csatában elesett névtelen hősök emléksobrára újabbán adakoztak: Az első magyar általános biztosító-társaság 13 frt 65 kr., **Lázár János** mérnök ivén 16 frt 80 kr., **Czapik Gyula** és társa ivén 3 frt 53 kr., **Csillag József** ivén 5 frt, **Thomay József** lelkész 1 frt, **Magyar Gábor** főgym. igazgató ivén 22 frt, **Nyilasi Pál** ügyvéd 2 frt, **Baveschitz Lőrincz** ivén 1 frt 70 kr., **Gárgyán Márton** ivén 5 frt, **Keményd Nándor** ivén 2 frt, a magyar kir. államasutak üzemeltetőisége ivén 41 frt 40 kr., a szegedi városi fogyasztási hivatal 10 frt 10 kr., **Agner Lajos** ivén 3 frt, **Aigner József** ivén 5 frt, **Wagner** gőzfürdő-tulajdonos ivén 5 frt 60 kr., a rókusai népkör 5 frt, a rókusai tanító-testület 4 frt, **Tápé község** előjárósága 15 frt 50 kr., **Csentericz István**

gyűjtése egy asztaltársaságnál 1 frt 65 kr., Zsóter Andor 20 frt, összesen 183 frt 93 kr. Mely adományok a Szeged-csongrádi takaréktárba helyeztetek? el. Egyidejűleg közöljük a következő felszólítást is: »Kérem. Mindazon tisztelt urak és egyesületek, kik a szeged-szöréghi csatában elvérzett névtelen hősök emléksobrára szánt adományok gyűjtésére »Fölhívás«-i iverket kaptak, ez uton is tisztelettel fölkértem, hogy a szükséges előintézkedések megtehetése végett a gyűjtőíveket — az »elért eredmény«-nyel f. évi decz. 1-ig alólírtához eljuttatni sziveskedjenek. Széll György, szoborbiz. elnök.»

— **Jósziv.** A gép által összezuzott szeszyári munkás, Pigniczki Imre családja részére Szalay Károly ur több vasuti lezároló hivatalnok nevében négy forintot küldött be lapunkhoz, mely jótékony adományt Pigniczky Imréné a kiadó hivatalban (Endrényi testvérek könyvkereskedése) veheti át.

— **Párhuzamosítás.** Budapestről értesülünk, hogy a kultuszminiszter a szegedi polgári iskola első osztályának harmadik párhuzamos osztályát az 1890—91-ik évre engedélyezte s az ekként szükségessé vált tanerőről is gondoskodott, Boga Károly polgári iskolai rendest tanárt helyettesítvén a folyó évre.

— **A klastrom kosztosai.** Sokszor megírtuk, hogy az emberbarát alsóvárosi quardian ritka nemesszivisége nemcsak Szeged szegényeinek, de idegen földről ide vetődött koldus, csavargóknak is módot nyújt arra, hogy éhséget csillapítsa. Legyen az bárki, csak éhes legyen, pompásan jóllakhatik az alsóvárosi konyhán. — Székula rendőrbiztos hét lakmározó csavargót tartóztatott le, akik nem tudnak megválni Szegedtől, illetőleg az alsóvárosi konyhától. Nem a szívük, hanem a gyomruk járul bele a csavargóknak, hogy elválasszák őket Szegedtől, még pedig taloncz uton.

— **A roncsoló toroklob.** H.-M.-V ársárhelyről még mindig aggasztó híreket közöl tudósítónk a gyermekek közt dühöngő difteritisz pusztításairól. Egy hét alatt majdnem 100 gyermek betegszik meg a roncsoló toroklobban s az orvosok megfeszített munkássága dacára is a betegeknek majdnem 20%-át pusztítja el a gyilkos járvány. Dr. Berger t. főorvos egyik kimutatása szerint egy hét alatt 97 gyermek kapta meg a difteritist; a járvány föllépése óta a múlt hét elejéig megbetegedett 493 s ebből meghalt 150, tehát több, mint egy harmadrész. Vásárhelyt a járvány miatt minden iskola be van zárva.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Lapunk tegnapi számának távirati rovatában az összes fővárosi lapokkal egyidejűleg a következő, Budapestről jött hírt közöltük: »Itt elterjedt, de eddig még nem erőssített hír szerint Újvidék mellett az Orient expressz-vonat szerencsétlenül járt, s 18 ember halálát lelte volna.« — Mint a szegedi vasuti üzletvezetőség bennünket értesít, a vasuti szerencsétlenség csakugyan nem történt meg. Az üzletvezetőségnek e tárgyban hozzánk írt levele következőleg hangzik: »Becsés lapjuknak e hó 15-iki számában foglalt »vasuti szerencsétlenség« című második távirati közleményére nézve tisztelettel értesítjük, hogy annak alapja nincs. Expressz vonatainknak sem Újvidék mellett, sem üzletvezetésünk területén semmi baja sem esvén, azon hír, hogy 18 utas életét vesztette volna, minden alapot nélkülöz. Tisztelettel kérjük, hogy ezen helyreigazításunknak helyt adni sziveskedjék.»

— **Eljegyzés.** Reitzer Lipót, szegedi fiatal kereskedő eljegyezte Löwy Juliskát, Löwy Hermann a helybeli Traub B. és társa czég beltagjának kedves és művelt leányát.

— **A szinügyi bizottság ülése.** A szinügyi bizottság Szabadó János h. polgármester elnökelete alatt tegnapi ülést tartott, melyen a folyó-ügyeket intézte el s tudomásul vette Makó szinigazgató azon jelentését, hogy a társulat egyik drámái szendéje, Székely Kornélia betegsége

miatt még most sem jöhet le Szegedre. A kisasszony betegségét táviratilag tudatta most is a direktorral, hanem a szegedi színház-látogató közönség már-már unni kezdi ezt a »mókázás«-t.

— **Mulató tisztikar.** A városi tisztviselők Katalin estjén társas vacsorát rendeznek a »Báló«-ban. — A kedélyesnek ígérkező estélyre már is majdnem 30-an váltották meg a terítéket, pedig a részvételi iver csak tegnap bocsátották ki.

— **Szeged a temesvári kiállításon.** A Temesvári jövő évben rendezendő ipar a gazdasági kiállításon több szegedi iparos és gyáros fog résztvenni. A temesvári végrehajtó-bizottság intézkedett, hogy a czél sikerülése érdekében Szegeden kiállítási külö izottság alakíttassék.

— **Jutalom a tisztviselőknek.** Különös buzgalommal dolgozik most a szegedi törvényszék és a kerületéhez tartozó járásbírók kezelő személyzete. Muskó Sándor törvényszéki elnök most fogja fölterjeszteni az igazságügyminiszteriumhoz azon tisztviselők neveit, akik szorgalmuk és munkaképességük által különösen kiválnak. A szorgalmas tisztviselőket megjutalmazza az igazságügyminiszterium s a jutalomkiosztás kis ünnepélylyel lesz egybekötve.

— **Új igazgató.** Az ungvári agyagipari szakiskola igazgatójává a kereskedelmi miniszter Papp János mérnököt, volt szegedi lakost nevezte ki.

— **Diszes temetés.** Fodor Józsefnek, az elhunyt felsővárosi tekintélyes polgárnak végtisztessége tegnapi délután 3 órakor ment végbe, a közönség nagy részvétele mellett. A »deszkatemetőbe« sürü néptömeg kísérte ki a gyászkocsit, mely a boldogult koszorúkkal befödött koporsóját vitte. Külön gyászlóbogó alatt kivonultak az összes szegedi gőzmalmok molnárai s ők vitték a fakályákat is az elhunyt gőzmalmos teteme mellett. A gyászszertartást Orbán Jácint, a felsővárosi minoriták főnöke végezte fényes segédlettel.

— **Tanonciskoláink.** A ker. ügyi miniszter jelentése igen részletesen sorolja föl az ország tanonciskoláit, aminő összesen 290 van az egész országban. Szegedről kettőt említ, az iparosokét és a kereskedőket. Az iskolai célra befolyt ipardíjak s pénzbiroságok pedig Szegeden az 1888—89. tanévben 2017 frtot tettek ki. Ennél több a városok között csak Debreczenben s Kolozsvárott folyt be. A vármegyék közül legtöbb tanonciskolája van Bács-Bodrog és Pestmegyének (12—12). mig Csongrád-ban csak három. A bácsmegyeiek 1830 frt állami segélyben részesültek. Az iskolai célokra befolyt ipardíjak és pénzbiroságok összege pedig 2954 frtot tett ki. Csongrád-megyében pedig 797 frtot. A csongrád-megyei tanonciskolák 300 frt államsegélyt élveztek.

— **Az új iskolaszék.** Az 1888. január 1-ével három évre megalakult szegedi községi iskolaszék mandátuma most december hó végén jár le. Kovács Albert iskolaszéki elnök ezen alkalommal már tegnapi hírt a hatósághoz, hogy az iskolaszék újalakítása végett a maga részéről tegye meg a szükséges intézkedéseket.

— **Áthelyezett pénzügyi tisztviselő.** Hamersberg Bélát, a szegedi pénzügyigazgatóság számszeletti fogalmazóját, a nyiregyházi kir. pénzügyigazgatósághoz helyezte át a pénzügyminiszter, fogalmazónak.

— **Bölcsoöde.** A Szegedi bölcsoöde egy let ma délután választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ezen uton is meghívja az elnök s eg.

— **Ipartestületi hírek.** Leköszönt pénzárós. A szegedi ipartestület jegyzője, Róth Róbert, leköszönt az általa eddig viselt testületi pénztárnoki állásról. E tisztséget a testület, pályázat után, csak a legközelebbi közgyűlésben fogja betölteni, addig pedig Róth ur fölkérte a pénztár

további vezetésére. — **Muzeumi tárgyak elárverezése.** A szegedi ipartestület még az 1876-iki országos kiállítástól több tárgyat örökölt, melyek eddig muzeumban őriztettek. Miután azonban ott fölöslegesekek, holnap folyó hó 17-én délután 3 órakor el fognak árvereztetni. — **A tanoncz-munkakiállítás tárgyában,** mint jeleztük, az ipariskolai bizottság ártirt az ipartestülethez, melynek előjárósága kijelentette, hogy a testület nagytermét nem engedheti át a kiállítás céljaira. Egyben pedig ama óhaját fejezte ki, hogy a kiállítások ezentul is a tanév végén tartassanak.

— **Az adó-árverések felfüggesztése.** A városi hatóság, mint annak idején emlitettük, fölirt a pénzügyminiszterhez, hogy a szegedi tanyai lakosok s a szőlősgazdák adóinak behajtása végett kitűzött árveréseket szeptember 15-éig, illetve szüret utánig, a dohányosokra nézve pedig a dohánybeváltásig függeszsze föl. Erre a kettős kérelemre tegeap jött meg a miniszter válasza. Az első már fölöslegesen tartja megadni, mert a kért halasztási idő már elmúltak. A második teljesítését pedig nem találja indokoltnak, mert a szegedi dohányosok adóitélei csekély összegűek, egy sem haladja meg a 10 frtot, ily kis összegű adók behajtását pedig nem szokás elhalasztani. — **A csöngölei dohányosok** tehát jól tesszik, ha minél előbb befizetik adójukat, mert a pénzügyigazgatóság a már kitűzött árveréseket többé el nem halaszthatja.

— **A lottó-kiály példája.** Ugy látszik, a temesvári lottó-kiály rengeteg nyereségye példa követésre serkenti azokat, akik úgy szeretnének a gazdasághoz jutni, mint az egyszerű ember a sült galambhoz. Egy Balla István nevű csizmadialeány 1. 3. 4. számolat tette meg a temesvári lutrin. A huzás napján elment a tőzsde előtt s a lottójegyet 10. 87. 84. nyertes számokra javította ki. A jámbor család persze ki-sült s most Balla István bizonyosan jó sokáig nem fogja fölkereshetni a lutrit.

— **Katalin-bál.** Első mozgalma lesz ez az idén a szegedi iparos-ifjúságnak. Van is készülődés, lelkesedés s a rendezőség mindent elkövet, hogy november 22-én az egylet helyiségében megtartandó tánczvigalom minél fényesebben sikerüljön. Jegyeket válthatni: Fulmann Jakab és Gáll testvérek üzletében, továbbá az egyleti helyiségben. Személy-egy 80 kr.

— **Tűzveszély.** Egy uri nő lélekjelen léte és ritka bátorsága beláthatatlan veszélyt árított el tegnapi éjjel. A Rudolf-téren a Burger-féle ház második emeletén lakó Kispál Sándorné urnó tegnapi késő este arra ébredt föl, hogy szobája tele van fojtó füsttel. Alaposabb vizsgáldás után azt is észrevette, hogy a füst az ablak hasadékain át tud be. Tűzveszélyt sejtve, lement a kapuhoz. A kapu egy része már égett. A tüzet a gesztenyeárusnó könnyelműsége okozta, aki kályháját, melyben javában éghetett még a tűz, éjjelre közvetlen a kapu mellé helyezte. A földszinten és első emeleten csak reggel tudták meg, milyen veszélyben voltak, mikor arra ébredtek, hogy valamennyi szoba tele van füsttel.

— **Kossuth szava.** A jelenkor legnagyobb szónokának ékes, szívetjáró beszédét hordja előben az az Edlson-féle fonográf, melyet a Tisza-szálló emeleti kis termében 50 krajczár belépti díj mellett mutogatnak Barna és Felner vállalkozók. Ki ne szeretné hallani a Kossuth Lajos hatalmas, bár az aggkor által gyön-gített érczű szavát, mely egykor fölrazta halálos dermedéséből a magyart? A nagy hazafinak sajátkezü levele szolgál a fonográfbeli beszéd valódiságának bizonyosságául. A Kossuth fonográfbeli beszéde különben nem egyéb, mint az a gyönyörű levél, melyet a nagy ember az október 6-iki szoborleplezés alkalmával Arad város polgármesteréhez intézett.

— **A »vendég«.** Megköszöni a szegedi vendéglős az ilyen vidéki vendéget, mint Princz

Rudolf lugosi kereskedő. Princz beszállott a «Hétválasztó»-ba. Fejedelmi módon szolgáltatotta ki magát s utóljára azzal fejezte ki elismerését, hogy ellopta a főpincér 45 frt értékű téli kabátját. A vendéglős beszállította számláját a rendőrséghez, a főpincér siraitja télikabátját, a rendőrség pedig nyomozza Princzet.

— **Építőmesteri képesítések Szegeden.** A múlt 1889. évben a kereskedelmi miniszter hivatalos jelentése szerint az egész országban működő kőműves kőfaragó és ácsmesteri képesítő bizottságok között legtöbb sikert a szegedi mutat föl. Az egész országban ugyanis 44 egyén képesített, kik közül 17 esik Szegedre, míg magára Budapestre csak 10.

— **Véglegesítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hegedűs István szegedi középkereskedelmi iskolával kapcsolatos községi polgári iskolai rendes tanítót, valamint Hausser Rezső szegedi középkereskedelmi iskolával kapcsolatos községi polgári iskolai segéd tanítót, jelen állásában végleg meg erősítette.

— **Szegedi liszt kivitel.** A kereskedelmi miniszterium hivatalos kimutatása alapján f. évi szeptember havában az «Adria» hajózási társulat hajói Fiuméből nyugati Európába és Brazíliába összesen 9.001,990 kg. magyar lisztet szállítottak Szegedről. Back B. fiaik gőzmalma ezen mennyiségben maga 86,480 kgmmal szerepel, melyből 10,000 kgm Bordeauxba, 40,000 Rouenba (Franciaország) és 30,480 kgm Glasgowba (Angolország) szállítottatott.

— **Első alföldi czimbalom gyárnak** mai számunkban közzétett hirdetésére is föl hívjuk az olvasó közönség figyelmét.

— **Jótekönyezeli államsorsjáték.** Ő cs. és ap. kir. Felsőének legfelső elhatározása folytán az ideai jótekönyezeli államsorsjáték tiszta jövedelme a «Féher-kereszt» egyesület, a budapesti szünidei gyermektelep-egyesület, a «Mária Dorottya» egyesület, a nagybányai jóteköny egyesület, a székesfehérvári iparmúzeum, az országos községi és körjegyzők árvaháza, a borsódmegyei négyeslet miskolci árvaháza, a vagyonatlan hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakítandó alap, a magyar hírlapírók nyugdíjintézete és végre a zág-rábi országos siketnéma intézet javára fog fordíttatni. A huzás visszavonhatatlanul 1890. évi december hó 16-án történik. Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Orth János pöre.

— Emlék.

Most, midőn egész világon részvétet ébreszt az Océánon elütni Orth János tragikus sorsa, érdekesnek tartjuk föleleveníteni ez apróságot, mely abban az időben szerepel, midőn a boldogtalan ember, mint a Habsburg-dinasztia egyik Európa-szerte becsült tekintélyes tagja volt.

Orth János, akkor még János főherczeg (1877-ben) Komáromban lakott, ahol alezredes volt a tüzérségnél.

Régi vágyát képezte, vonzgat földbirtokosnak lenni. Különös vonzalmat érzett Magyarország iránt, azt akarta, hogy ne csak könnyen elenyésző emlékek csatolják ehhez az országhoz, hanem legyen egy dach föld, ahol ne csak vendég, hanem gazda legyen, aki «otthon» van.

Ezt a vágyát teljesítette is. Megvette Temes megyében Manaszi Konstantin bodonyi birtokát 160 ezer frttért.

Ritka szép fekvő ü birtok ez. János főherczeg ragaszkodott is hozzá, mikor örökre elhagyta Magyarországot és Ausztriát s egyenkint adogatták el birtokait, a bodonyi birtokot kötyavetyélték el legutoljára. És ezzel megszakadt az utolsó szál is, mely a nemes főherczeg Magyarországhoz kötötte.

Az eladott Manaszi-féle birtok parkja közepén volt két hold olyan terület, mely nem tartozott a nemesi birtokhoz.

A bodonyi birtok közepén paraszt urbéri birtok is volt. Mikor az öreg Manaszi a parkot ültette, a két hold földet csere

utján szerezte meg magának olyformán, hogy a parasztot nemesi birtoka más helyén kárpótolta.

Nem tudni, véletlenségből-e, vagy hiba folytán, az urbéri földek nem voltak telekkönyvi számmal fölemlítve, az árverésen sem gondolt erre senki, így megtörtént az a furcsa eset, hogy János főherczeg megvette egy nagy birtokot, melynek kellő közepe, a birtok legszebb helye, másnak, a Manaszi Konstantin utódjának, Manaszi Gyulának képezte tulajdonát.

Az árverési összegből a Manaszi-család adósságait kifizették s így Manaszi Gyula azon kellemes helyzetbe jutott, hogy az uralkodóház egyik tagja birtokának kellő közepén két hold földnek ő volt az ura.

Természetesen, a két hold földhöz ő nem férhetett hozzá; a főherczeg gazdasztjei voltak ott is az urak.

Manaszi Gyula levelet irt János főherczeghez, kérve őt arra, hogy a két hold földért kártalanítsa őt.

Az első levélre nem kapott választ. Ismét levelet irt. Most sem kapott választ. irt harmadjára, negyedjére, ötödjére is. A hatodik levélben a megbőszült ember egész kategorice kijelentette, hogy «birtokháborítás» miatt följelentést tesz a főherczeg ellen. De úgy látszik, a följelentéssel sokáig habozott. Végre a hatodik levél után hat hét elteltével megtette a följelentést János főherczeg ellen.

1877. október vége felé, Komáromban kapta kézhez János főherczeg a járásbírósgát végzését.

János főherczeg, aki az egész históriáról nem tudott semmit, mert Manaszi leveleit nem kapta kézhez s a birtoka közepén levő két hold föld históriáját sem ismerte; érthető haragra lobbant, midőn asztalán megpillantotta az idézőt. A főherczeg kellemetlenül érintette, hogy Magyarország minden magyarátat keres nélkül pörrel rohanják meg az embert. Azt mondta:

— Ha pört akar az az ur, jól van: legyen pör. Én megvettem az egész birtokot, mindenestől, úgy, ahogy van.

Ügyvédet vallott s lett pör.

Három hónap múlva János főherczeg előtt valaki földterítette a mindinkább bonyolulni kezdő dolgot.

Megtudta, hogy Manaszi Gyulának jogos tulajdona a két hold föld. Hat levelet irt a főherczeghez, de egyre sem kapott választ. Szorult helyzete dacára nem akart mindjárt pörösködni, csak a legvégsőbb helyzetben folyamodott a törvényes fórumhoz. A vagyonatlan embernek eddig is sok költséget okozott ez az ügy.

János főherczeg, most még nagyobb haragra lobbant. Föllázította az az igazságtalanság, melyben Manaszi Gyula részesült ő miatta, az ő tudtán kívül.

Szigoru vizsgálatot tartott s megkerítette Manaszi Gyulának mind a hat levélét.

Végre sajátkezű levelet irt a volt bodonyi földbirtokoshoz. A királyi főherczeg a tönkrement földbirtokosnak, mely sajnálatát fejezte ki a történetek fölött.

A história még ezzel sem nyert befejezést.

A főherczeg megdöbbenve értesült, hogy Manaszi Gyula időközben meghalt. Nem elégedett meg azzal, hogy a két hold földet, az összes perköltséget busásan kifizette, ismét nagyobb pénzösszeget küldött a tönkrement családhoz s a nemes főherczeg sokáig bántotta a gondolat, hogy volt egy ember, aki talán azzal a gondolattal szállt sírjába, hogy vele és családjával az uralkodóház egyik tagja, igazságtalanságot követett el.

Hanem Manaszi Gyula családja mai napig is áldja a páratlan nemeslelkű, nagy szívű főherczeg, akit oly fejedelmi módon teroltta meg a rajtuk elkövetett sértést, mely egész kis vagyonnal ér föl... Ez a fejedelmi tett megmentette Manaszi árvait a nyomortól.

U-1.

S z i n h á z.

Pünkösöd Flórenczben.

Ezen az operette-premiéren legtöbb és legfőbb szerepe a katona-bandának volt, mely föladatának becsülettel meg is felelt s ezért dicséret illeti Virányi karmestert.

Ennek a katona karmester által ismerős motívumokból komponált operettenek hosszadalmas és unalmas alibrettéje; (a szellemet benne egy pár ostoba és vaskos élcz képviseli) a zenéje pedig csupa induló és valczer.

Hunfi a népszerű szerelmes-keringőt ügyesen adta elő, úgy, hogy meg kellett ismételnie.

Pálfi Nina csinosan öltözködött, ügyesen játszott s az énekekben is csak néhol hamiskodott.

Réthey, Fóris, Sziklay és Zombori Ilona képezték a komikus elemet, leginkább a bohózatos maszkkal hatván.

Pogány Jankának egy pár tánczfigurája kárpótolt némileg az est unalmáért.

Azaz, hogy a premiére koronáját Fenyéri képezte.

A Trobuadour-beli bassistai sikertől verszemet kapott direktórium a derék Fenyérit ezuttal mint baritonistát szerepeltette Juhász helyett: ez lévén a színházi bölcsesség, hogy ha van egy jó baritonista, a baritonszerepeket a drámai apával kell játszatni.

Legközelebb Fenyéri nyilván primadonnává avanszírozik.

A darab sulypontját képező khórusok általában jól mentek. A szinpad mozgalmas, eleven volt, amiért az első fölvonás végén ki is hitták Szalóki rendezőt.

A színház megtelt.

Az operette ujdonságot a keddi tisztisestélyre s illetve a zenekarnak ottani elfoglaltságára való tekintetből hétfőn ismétlik.

— **Heti műsor.** Hétfőn «Pünkösöd Flórenczben» másodsor; kedden «Aszalai uram leánya» Makóval; szerdán «Rosenkranz és Guldenstern»; csütörtökön «Troubadour» 4-szer; pénteken «Hamlet» Molnár és Ardayval; szombaton «Szép Heléna» Makóval; vasárnap délután: «Beszélő kut», este: «Fityfity» először. Elő-készületben: «Büvös vadász» opera, fényes kiállításal; «Huszárszerelem» vigjáték; «Mikádó» és «Szintanoda». — Reményi Ede hangversenye nov. 26-án.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Évadbírlét 46.

Havibírlét 16.

Vasárnap, nov. 16-án

Gyermekek és népelőadás d. ú. 3 órákor fél helyárrakkal:
A FALU ROSSZA.
100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszimű dalokkal 3 felvonásban. Irta: Tóth Ede. Zenéjét: Erkel Elek.

Este 7 órákor rendes helyárrakkal:

A C S I K Ó S.

Eredeti népszimű 3 szakaszban, népdalokkal és táncz-csal. Irta: Szigligeti Ede.

Kezdet 7 órákor. Holnap: Pünkösöd Flórenczben.

K i s l u t r i.

Bpest, nov. 15. 57. 41. 17. 9. 27.
Lincz, 31. 44. 4. 86. 30.
Trieszt, 3. 39. 50. 78. 48.

Á Berlin!

Ezelőtt husz, huszonegy évvel ez a kiáltás, ez a vérszomjas csataüvöltés zugta be Párist, a mely ma, persze egészen más értelemmel keresztülharsogja az egész művelt világot, ahol csak egy tudóvész akad.

— Á Berlin!

Ezt kiabálják az orvosok a kávéházban, ezt suttogja a halódó fizikus tüdeje utolsó foszlányának gyöngé lehelletével.

Lássuk csak, ez az ármányos Koch Róbert egészen megváltoztatja a világ arculatát.

Nem lesznek többé 'érdekes halványság', a 'halál kutyái' s több efféle ma még divatos érzélgős, ábrándos állapot.

Legnagyobb kárát alkalmasint Dumas fils vallja, kinek 'Kamélias hölgye' egyszerűen lomtárba kerül. Ámbátor amilyen élelmes üzletember ez a híres bell esprit, kikerül a furfangosságától, hogy a Koch nagyszerű találmányának egy pót fölvonásban leendő felhasználása által a kor haladásához alkalmazza fenyegetett életképességű drámáját.

Egyébiránt szépen haladunk.

Jelenleg már beoltanak a himlő, a kolerá, a veszettség, a tudóvész ellen, úgy, hogy maholnap egy egészségi szempontból jól szituált, mindenféle ragály ellen kellőleg biztosított ember bőre teljesen tetovírozva lesz.

Persze, hogy mindenki kész örömmel aláveti magát ennek az exotikus operációnak az édes, drága életért.

Szóval ma a legnépszerűbb, egyetlen uralkodó jelszó: Á Berlin!

De míg a Koch Róbert személyében szimbolizált germán dicsőséggel van teli a művelt világ: akadnak, igaz gyér számmal, a lódozatai is a nagyszerű találmánynak.

A Ströbl-be lehorgasztott föl vonult be tegnap délután az egyik szenvedélyes Szapárysta. (Nem a jelenlegi miniszterelnöknek, hanem az ily nevű házárd-játéknak fanatikus híve ezen ismert szélbéli férfiú.)

— Vegem van.

— ??

— Pedig már hozzászóktam a gyászos gondolathoz. A télen nyakra-főre szánkézttam, köhögött is szépen s én bánatos kedélylyel számoltam a napokat. Mátyás biztosított, hogy nem viszi ki a telet. S most közbejön az az örült burkus.

— De az istenért, beszélj hát!

— Képzeld, ma délelőtt a szobámba tör s az esti lapot lobogtatva, elfulladóan hörgi:

— Á Berlin! Á Berlin!

— Ki?

— Az anyósom.

Amilyen generális pechje van ennek a szegény fiúnak, még a Szapáryn is elvesztett 9 frt 46 krajczárt.

Törvénykezés.

Végtárgyalások sorrendje.

Nov. 18. Varsányi Sámuel zsarolás; Fejes Jenő család; Méray Emilia és társa lopás.

Nov. 19. Nagy Péter lopás; Váradi Lajos lopás; Farkas Imre magánlak megsértés; Huszka Mihály lopás.

Nov. 20. Klein Simon sikkasztás; Varga János és társa hatóság elleni erőszak; Horváth Imre és társai lopás; Szivák Mihály és társa lopás.

Nov. 21. Kovács Sándor lopás; Novotni Sándor sikkasztás; László József súlyos testisértés; Baly Ferenc és társa lopás.

Nov. 22. Molnár Ádám és társa sikkasztás; Lengyel János hatóság elleni erőszak; Trummer Antal és társa hivatalos hatalommal való visszaélés.

Nov. 25. Hevesi Pál lopás; Paulik István és társa család; Puskás Ilona lopás; Lukács Jánosné lopás.

Nov. 26. Fauz József és társai lopás; Nagy István és társa zsarolás; Bacsa Ferenc és társa lopás.

Nov. 27. Szűcs Bálint és neje család bukás; Csányi György súlyos testisértés; Keli Martur lopás; Berger Lipót sikkasztás; Tóth Ferenc lopás.

Nov. 28. Lada Sára hamis eskü; Váci János lopás; Tombácz Lajos és társa párviadal.

Nov. 29. Kabai Teréz sikkasztás; Molnár Imre lopás; Halász Márton hamis eskü.

Táviratok.

A provokált Falk.

Budapest, nov. 15. (A 'Szegei Híradó' eredeti távirata.) Grünwald Béla november 8-án tartott beszédéről a 'Pester Lloyd'-ban vezércikk jelent meg, melyet Grünwald magára nézve sértőnek talált. Elégtételadásra szólította föl Falk Miksát, a 'Pester Lloyd' szerkesztőjét. A ségések békés megoldásban állapodtak meg. A 'Pester Lloyd' korrekció közlésével elégteltelt nyújt Grünwald Bélának.

A király vadászaton.

Budapest, nov. 15. (A 'Szegei Híradó' eredeti távirata.) Ma ismét rókát üzött a főuri parforcze-vadásztársaság s részt vett az üzésben a király is. Az üzés Dunakesztől kiindulva, két óráig tartott és killel végződött. A vadászaton Ottó főherceg is részt vett.

Örült nő a szinpadon.

Arad, november 15. (A 'Szegei Híradó' eredeti távirata.) A mai színházi előadást izgalmas jelenet zavarta meg. A 'Szerelm bolondjai' című francia színművet adták. Egyszerre, nyílt jelenetben, dult arcú úri nő jelent meg a szinpadon, kibomlott hajjal, ruhája virágokkal volt díszítve. Elfojtott kacagástól megszakított hangon énekelni kezdte 'Maros vize folyik csendesen'... című népdalt. A közönség borzadva nézte a boldogtalan nőt, ki Hacker aradi kereskedő neje s örülten rohant a szinpadra. Az óriási izgatottság, amit a borzasztó jelenet keltett, csak nehezen akart csillapulni. Néhány percz múlva folytatták az előadást.

Felfüggesztett főszolgabíró.

Budapest, nov. 15. (A 'Szegei Híradó' eredeti távirata.) Nagyikindai sürgöny szerint a belügyminiszter Deschán főszolgabíró, tiszaszabályozási pénzek jogtalan behajtása miatt hivatalától felfüggesztette; helyettesévé Bakalovics Ágost főszolgabíró rendeltetett ki.

A tudóvész gyógyítása.

Budapest, nov. 15. (A 'Szegei Híradó' eredeti távirata.) Bécsben a legfőbb egészségügyi tanács mai ülésében Koch Róbertnak a tudóvész gyógyítására vonatkozó közleményei fölött tanácskozott. Az egészségügyi tanács egyelőre várakozó magatartást ajánl, továbbá indítványozza, hogy szakember küldessék Berlinbe, aki Koch eljárását tanulmányozza. Ha az e szakférfi által gyűjtött tapasztalatok a gyógyeljárás meghonosítását kívánatosnak mutatnak, úgy kizárólag tudóvész betegek számára állami gyógyintézetek fognak fölállíttatni. Taaffe gróf az ülés után nyomban jelentést

tétetett magának a tanácskozás eredményéről.

Ismét rablógyilkosság a főváros mellett.

Budapest, nov. 15. (A 'Szegei Híradó' eredeti távirata.) Alig adtunk hirt a tegnapi soroksári szörnyű rablógyilkosságról, ma arról kell értesítenünk, hogy a Soroksáron tul fekvő Harasztiban szintén rablógyilkosság történt. A község legszebb asszonyát, Schusster Ferencznét gyilkolták meg szörnyű kegyetlenséggel, hogy elrabolják tőle azt a néhány forintot, melyet a mult vasárnap tartott lakodalmi ünnepélyen szerzett az ugynevezett 'meny-asszony táncz'-czal.

A rablógyilkosságról a következő részleteket jelentik: A főti 220. sz. házban lakó Schusster Ferencz földműves nejét ágyában meggyilkolva találták. A gyilkos egy éles ásóval hatalmas ütést mérhetett a szerencsétlenre, mert fejét csaknem keresztül hasította. A szekrényt feltörve s az abban volt ruhaneműeket a szobában szétszórva találták. A meggyilkolt még csak egy jajkiáltást sem hallathatott, mert a szomszéd udvari szobában alvók közül senki sem ébredt föl, csak a 11 órakor hazatérő férj jött rá a gyilkosságra. Az utcái szobának ablakai nyitva voltak s valószínű, hogy azokon másztak be és menekültek ki a gyilkosok. — A meggyilkolt férje, Schusster Ferencz este 11 órakor tért haza a Hackspacher-féle vendéglőből. Megütődve látta, hogy a házkapuja s az utcái szoba ablakai nyitva vannak. A szobába lépve, gyertyát gyújtott és elrémülten látta, hogy fiatal felesége vérbe-fagyva fekszik ágyában. Segélykiáltásaira fölébredtek a házbeliiek, a kiknek jajgatására csakhamar összefutottak a szomszédok is. A véres áso megtalálása semmi kétséget sem hagyott aziránt, hogy rablógyilkosság történt. A tettesek az áson kívül egy kis szivar-szipkát hagytak a szobában s a mellett egy szivarvéget. A ruhaszekrény tartalmát teljesen szétszörták, kivettek onnan egy szekrénykét, a melyben a meggyilkolt néhány ruhadarabjával együtt készpénzt tartogatta. Ezt a készpénzt a gyilkosok magukhoz vették. Az esetről értesítették a csendőrséget, mely Badováts Károly körorvosért küldött, a ki már csak a beállott halált konstatálhatta. A csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket. Gyanúsítanak többek között egy rovott multu parasztleányt, aki Hackspacher Mária lakodalmán is jelen volt. A pestvidéki törvényszék részéről Szundy vizsgálóbíró jelent meg a gyilkosság színhelyén, Csiky József kir. ügyész kíséretében.

Közgazdaság.

Budapest, nov. 15.

Mai gabonapiacunk, dacára az utóbbi napokban beállott jobb időjárásnak — a mai megszokott, régi kerékvágásban mozgott. Tengerit kivéve, melyből mintegy 400 métermássa hozatott piacunkra, alig volt említésre méltó behozatal más gabonából.

A kereslet szokás szerint nagy volt s így miután a behozott mennyiség csekély volt, az árak mindjobban tartották magukat emelkedésükben, különösen áll ez a babról, melynek ára piactól-piacra emelkedik, sőt áruhiány miatt még újabb emelkedésre számíthatunk.

A mai árak:

Buza	7.30—7.50
Rózs	6.70—6.80
Tengeri	5.60—5.80
Zab	6.70—90—7.00
Árpa	6.25—6.40
Bab	8.00

Termény-üzlet.

Szeged, nov. 15.

(Sz.) Lanyha irányzat mellett indult meg a hét a kedvezőtlen időjárás következtében, mely az üzletekre elkedvetlenítő hatással volt és melyen a hét vége felé mutatkozott szép időjárásnak sem sikerült lényegesebb javulást vagy fordulatot adni. Ugy eladók, mint vevők csak igen kis számban jelentek meg piacunkon.

Paprika. A hét első piactán általános ellanyhulás volt észlelhető, míg a mai némi szilárdulást mutatott föl, ámbar tömegesebb üzletek ezen sem köttettek, idegen vevők pedig teljesen hiányoztak. A hét következőleg zárult: legfin. rózs különlegesség 75—76 frt; I. rózs 62—64 frt; II. rózs 55—56 frt; I. király 50—51 frt; keresk. árak 12—22 frt; csöves uj 42—45, régi 58—60 frt 100 kilónként.

Szalámi. Készletek hiányában nem jegyeztetik.

Zsiradék. A szalámi gyártás kezdetét vévén, zsírban némileg nagyobbodott a productio, minek folytán az árak hanyatlottak valamit, szalonna azonban még mindig kevés jön piacra, a kereslet pedig állandóan élénk s így az árak javultak, ez azonban már rövidesen szintén hanyatlani fogván, csakis a napi szükséglet fedezésére szorítkozik az üzlet. I. disznózsír 56—59 frt; tábla szalonna $\frac{3}{100}$ 50—52 frt; füst. tábla 55—56 forint; nehéz pörkölt 54—54 $\frac{1}{2}$, paprikás szalonna 58—59 frt; háj 55—56 frt jegyeztetett.

Gyékényárak. A finom fajok 35—92 frtig, a könnyűek 13—27 frtig kínáltattak.

Bab 8—8 $\frac{1}{2}$ forintig; burgonya 2 $\frac{1}{4}$ —2 $\frac{1}{2}$ forintig; vöröshagyma 3—3 $\frac{1}{4}$ forintig; fohagyma 17—22 frtig; lencse 12—12 $\frac{1}{2}$ frtig jegyeztetett.

Szilva és szilvaiz. Változatlan szilárd árak és élénk kereslet mellett, szilvaizért 30—32 frtig, szilváért 32—36 frtig jegyeztetett.

Tarhonya. Változatlan árakon kínáltattott. Tojásos 20 $\frac{1}{2}$ —24 frtig, tojás nélküli 14 $\frac{1}{2}$ —17 frtig jegyeztetett.

Liszt. Szilárd hangulatban zárult, az árak nem változtak.

O	1.	2.	3.	4.	5.	6.
15.40	15.10	14.80	14.50	14.10	13.70	13.10
7.	8.	8 $\frac{1}{2}$ A.	8 $\frac{1}{2}$.	8 $\frac{3}{4}$.	9.	
12.50	11.90	11.50	11.10	9.70	8.30	
A. és B.	I.	Dercze.	Korpa.			
15.90	9.70	5.—	4.80			

Piacz.

Szeged, nov. 15.

Mai hetivásárunk forgalma igen jó volt. A közúti hid melletti gumölcs-piaczon már kora reggel nagy élénkség mutatkozott. Különösen burgonya és káposztából volt nagyobb mennyiségű fölhozatal. A burgonya 80—95 krig vétetett szákonként, a káposztának száza pedig 4—5.50 frt.

Baromfi-piacra minden fajta szárnyas jószágból nagy behozatal történt. Csirke 40—70 kr., liba 1.80—2 frt, kacsa 80—90 kr., pulyka 2.10—3 frt, hizott lud 4—5 frt páronként. Nyul 70—80 kr., vadlud 75 kr. darabonként.

Sertés, tehén, borjú és birka piacon a sovány

sertés 10—24 frt, malacz 3.50—4.50 frtig darabonként, kövér sertés 40 krig vétetett kilogrammonként. 100—120 kocsin fölhozattott 160—180 darab javított sertés és alku szerint még 40 krnál is jutányosabb árakon vásároltattak, a fölhozott mennyiség majd mind el is kelt. Borjú 9—18 frtig, tehén 46—100 frt, birka 5.50—6 frtig árultattott.

Hal-piacon a pénteki halárak mellett történtek kevesebb vételék. A vágott és nagyobb hal 1 frton kelt kilogrammonként. Apró sütnivaló halak pedig alku szerint.

A budapesti gabonatozsdéről.

— Nov. 15. —

Buzát ma mérsékeltén, de sürgősen kínáltak, a kereslet korlátolt volt, lanyha irányzat mellett 8000 mm. kelt el.

Készbuza változatlan.

Határidő üzlet.

Déli tőzsdén:

Buza őszre 1891.:	7.36
Buza tavaszra:	7.97
Tengeri májusra 1891.:	6.25

Esti tőzsdén:

Buza tavaszra:	7.95—7.97
Tengeri máj.—jun.-ra 1891.:	6.23—6.25
Zab tavaszra:	7.36—7.38
Káp. repcze	13.60—13.70

A budapesti terménytozsdéről.

Terményekben mérsékelt volt a forgalom. Szíráru állandóan lanyha. Városi disznózsír novemberre 53.50, szerb 100 darabos szilva 17.25, szlavóniai szilvaiz 24.50—25, szerb tranzito-áru 23.75—24, luczerna 40—45, vörös here 42—53 frttal kelt. Szesz változatlan.

A budapesti értéktőzsdéről.

A kedvezőbb külföldi és különösen londoni jelentések hatása alatt az irányzat nyomott volt. A játékpapírok lanyhán indultak, de végül erősen javultak. A közlekedési értékek nyugodtak maradtak. A helyi piacon a rimamurányiak emelkedtek. Egyes malomértékek gyöngültek. A valuták szilárdultak. A forgalom mérsékelt volt.

Délutáni zárlat:

Oszt. hitelrészvény 302.30—301.40—300.40	
4% aranyjár.	101.90—101.75
Magyar hitel.	352—350.25
Leszám. bank	115—114.90

Esti zárlat:

Oszt. hitel.	301.20
4% aranyjár.	101.75

Kőbányai sertés-keresk. csarnok jelentése.

1890. nov. 15.

Az üzlet lanyha.			
Magyar, urasági, öreg, nehéz	41.—	frttól	42.— frtig.
„ „ „ fiatal, „ „	42.50	„	43.— „
„ „ „ közép „ „	43.50	„	44.— „
„ „ „ könnyű „ „	—	„	— „
„ közönséges (szedett) nehéz „ „	—	„	— „
„ „ „ közép „ „	43.—	„	44.— „
„ „ „ könnyű „ „	42.—	„	44.— „
Szerbiai nehéz „ „	41.50	„	42.50 „
„ közép „ „	41.50	„	42.50 „
„ könnyű „ „	40.—	„	42.— „

Sertéslétszám: Nov. 13-án volt készlet 104,620 drb, 14-én felhajt. 2506 db, elszállított 1705 drb, maradt készletben 103,421 drb sertés.

Időjárás.

Szeged, nov. 15. reggel 7 órakor.

Légnyomás mm. 700 +	Hőmérsék Celsiás	Légnedves- ség %	Felhőzet 0—10	Szél irány és erőssége 0—10	Csapadék 24 óra alatt mm.	Jegyzetek
57.8	4.3	100	6	ÉK,	0	Légnyomás alig változott, hőmérsék csökkent, köd.

A meteorológiai m. k. közp. intézet időjárási jelentése:

Budapest, nov. 15. (A „Szegedi Híradó” eredeti távirata.)

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka +10°, legkisebb +5° Cels.

Kilátás: Gyenge szelek mellett részben felhős, éjjel hűvös idő várható. (Reggeli kódok.)

Beküldetett.

Verfälschte schwarze Seide.

Man ver-
breitete ein Musterchen des Stoffes, von dem man kaufen will,
und die etwaige Verfälschung tritt sofort an Tage. Einde, rein
gefärbte Seide kränelt sofort zusammen, verliert bald und
hinterlässt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. —Ver-
fälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt lang-
sam fort, namentlich glimmen die „Schussfäden“ weiter (wenn
sehr mit Farbstoff erschwert), u. hinterlässt eine dunkelbraune
Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kränelt,
sondern kräut. Zeidrükt man die Asche der echten Seide,
so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Das Seidenfabrik-
Dépôt von G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.), Zürich
versendet gern Muster von seinen echten Seidenstoffen an Je-
dermann, und liefert einzelne Roben und ganze Stücke porto-
und zollfrei in's Haus.

K WIZDA 167

cs. és kir. szab. üdítő-folyadék
(mosóvíz lovak számára.)

Valódi csak a mellette levő védjeggyel, kapható
az összes ausztria-magyarországi gyógyszerertárban és
gyógyfű-kereskedésben. Ára 1 frt 40 kr.

Főraktár: kerületi gyógyszerertár Kor-
neuburgban Bécs mellett Kwizda Ferencz
János cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari
szállítója a marhagyógyszer-készülékeknek.

Nyilttér.

Ma, vasárnap
a „Prófétá“-ban

URBÁN LAJOS zenekara

FEHÉR POLDI vezetése alatt

játszik. — Tisztelettel

Ketter Károly.

gyógyszerész
gyakornoknak

elfogad egy VI. gymnasiumot
végzett fiatal embert a Sándor-
falvi gyógyszerertárba

Kristó Nagy Imre,

520—1—1 gyógyszerész.

STINGL N.

bécsi

! kétszer sültje !

Általános elismerve, mint legjobb teahez, borhoz és
fagyaltárhoz. Százazon eltartható és hónapokon át változat-
lanul megtartja jóságát és kitűnő ízét, éppen ezért minden
családnak legjobban ajánlható.

Gyomorbajban szenvedőknek orvosok által ajánlva!
40 krnak utalványon való beküldése után 1 doboz
próbál díjmentesen megküldetik.

STINGL N és UNOKAÖCSSE

Bécs, II. Circus-
gasse 36.

Felölös szerkesztő: Lipcsey Ádám.
Kiadótulajdonos: Endrényi testvérek.

ÚJ ÉKSZER-ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a b. e. nagyapám, Politzer M. H. ur által alapított és 63 év óta helyben főnnálló

arany-, ezüst- és ékszer-üzletet

átvettem, azt a

Kiss D.-féle ház Kárász-utczai oldalán levő

volt Szekula-féle üzlethelyiségbe

tettem át, s saját czégem alatt fogom tovább vezetni.

A régi üzletben fönnmaradt nagy raktárt rendszerezíteni óhajtván, az árakat tetemesen leszállítottam, ugyanígy, hogy a n. é. közönség nálam a legszebb ékszertárgyakat rendkívül olcsó árak mellett szerezheti meg.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Pártos Lajos

ékszerüzlete

Szegeden, Kárász-utczá, Kiss D.-féle ház.

A m. kir. államvasutak Szeged városi menetjegy-irodája, mely eddig Traub B. és társa uraknál volt, mai naptól fogva szintén nálam van.

COGNAC

SALIGNAC & Cie., részvénytársasági Cognac.

Tőke: 4.000.000 frank. — Alapított: 1809-ik évben.

Főlerakat Ausztria-Magyarország részére:

HEINRICH MENDEL & Cie. Wien, I., Schottenring 32.

449—10—6

thea- és rum-behozatali üzlet.

Főraktár Szeged és környéke részére: GRUITS PÉTER urnál SZEGEDEN.

Ő CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉGÉNEK

1890. április 12-én kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XV. MAGYAR KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

melynek tiszta jövedelme

526—4—1

a „Fehér kereszt“ egyesület, a budapesti szünidei gyermektelep egyesület, a „Mária-Dorottya“ egyesület, a nagybányai jótékony nőegylet, a székesfehérvári iparmúzeum, az országos községi és körjegyzői árva-háza, a borsodmegyei nőegylet miskolci árva-háza, a vagyonatlan hitelintézetek örvényei és árvái részére alakítandó alap, a magyar hírlapírók nyugdíjintézete és végre a zágrabi országos siketnéma intézet javára fog fordíttatni.

E sorsjáték összes, 6767-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint

160,000 forintra rugnak, és pedig:

1 főnyeremény . 60,000 forint	4 százkilósos	300 nyer. egyenk. 50 forint 10,000 frt
1 nyeremény . 10,000 „	imagyaror-	6300 sor. ny. „ 10 „ 63,000 „
5 ny. egyenk. 1000 forint 5000 frt	sági földte-	
10 „ „ 500 „ 5000 „	sejti földte-	
50 „ „ 100 „ 5000 „	sejti földte-	

A húzás visszavonható: 1890. évi december hó 16-án történik.

Egy sorsjegy ára 2 forint osztr. ért. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten, (Pest, fővámbáz, felemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára posta-utalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, sós- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Maurer“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyjárló közzéni.

Budapest, 1890. október 1-én.

Magy. kir. lottó-igazgatóság.

Vadászok, vasuti és építkezési h vatalnokok, mérnökök, utazók és lovászok figyelmébe!!!

HALINA-CSIZMÁK

valódi steier lodenből egy darabba kidolgozva (varrás nélkül), dupla nemez talppal, csakis a szokott bőrlábbeliek fölötti vslésre.

Ára 5 frt 75 kr. csomagolással együtt.

Mértékül elegendő egy használatban levő lábbeli hosszúságának meghatározása.

Cs. és kir. udvari kalap- és nemez-árak gyára

524—3—1

ANTON PICHLER Graz, Nikolaiquai 16.

Minden idényre
ujjdonságok!

NŐI DIVATTEREM.

SZABÁSZATI MŰTEREM.

Nouveaute de
Confection.

KÚP GYULA és TÁRSA

378—60—11

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ NŐI FELÖLTŐK RAKTÁRA SZEGEDEN.

Ideiglenes helyiség Széchenyi-tér, a Tisza-szálloda mellett.

Ezennel van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy

Kúp Gyula és Társa

törvényszékieleg bejegyzett czég alatt, egy a mai kor minden követelményének teljesen megfelelő, s ugy a helyi, mint a vidéki hölgyeink által eddig nélkülözött, kizárólagos

női divat- és ruhakészítési műtermet

(Salon des Robes et Confections)

nyitottunk. Azon tapasztalatok és szakképzettség, melyet a női divat terén czégtársunk, Kúp Gyula Szegeden, Spitzer Géza pedig elsőrangú budapesti női divattermekben hosszú évek során át magunknak szereztünk, nemkülönben a rendelkezésünkre álló tőke és a legelső bel- és külföldi czégekkel kötött összeköttetéseink, végre magunknak a czélul tűzött szigorú szoliditás és pontos kiszolgálásunk által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy az üzletünk iránt támasztandó követelményeknek minden irányban megfelelhettünk. Raktárunkon minden idényen kész kabátok, köpenyek, mantillok, bundák a legfinomabb kivitelben kaphatók, nemkülönben a legújabb párisi, berlini és bécsi modellek, ugy a legújabb angol és francia divat-szövetek dus választéka a n. é. hölgyközönség rendelkezésére áll.

Ruhakészítési műtermünket fővárosi mintára rendeztük be, melynek technikai vezetését kiváló szakkezekbe helyeztük s gondoskodtunk a legjobb és kipróbált munkaerőkről, melyeknek alkalmazása mellett képesítve vagyunk mérték után rendelt női ruhákat (toilette), köpenyeket, kabátkákat, mantilléket, bundákat, ugy teljes menyasszonyi kelengyéket, alkalmi és utczai toilettet divatosan, izlésteljesen és mérsékelt árak mellett készíteni.

A n. é. hölgyközönség b. bizalmát kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel

Kúp Gyula és társa.

Gyászruháknak külön osztály.

* Legolcsóbb bevásárlási forrás. *

AZ „ARANY PILLÉHEZ”
GROSZ TESTVÉREK

Klauzál-tér SZEGEDEN, Zsótér-ház.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy az őszi és téli időnyre raktarunkat dusan felszereltük női és divatkelmékből, casánok, fehér és színes barketok, flanelek, mindenféle női posztók, moldonok és loden szövetekből.

* FEHÉRNEMŰEK NAGY VÁLASZTÉKBAN. *

NAGY GYÁRI RAKTÁRT TARTUNK

fekete kelmékben a legutányosabb gyári árak mellett,

u. m.: sima és mintázott cachemir és ternók.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri — tisztelettel

405-20-13

Grosz Testvérek.

Nagy választék berliner és posztó kendőkben.

Legnagyobb választék.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudására hozni, hogy Klauzál-téri Zsótér-féle házban lévő

sajt-, csemege-, déli-gyümölcs- és válogatott fűszerüzletemet

a téli időnyre mindennemű friss hal-neműekkel, sajtokkal, legjobb fajta valódi francia, valamint magyar világosi cognac, rum, thea és thea-sütemények, ugyszintén mindennemű déli-gyümölcsökkel dusan felszereltem.

Mindezen árukat legjobb minőségben a legutányosabb árak mellett adom el és igyekezetem ezentul is oda lesz irányítva, hogy kitűnő áruknak gyors és pontos kiszolgálása által a n. é. közönség megelégedését és pártfogását magannak kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

Rózsa Márton.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek!!!

Nem fog többé köhögni,

ha az évek óta legjobbnak bizonyult és kitűnő sikerrel alkalmazott **«Szt. György-theát»** (csomagonként 50 kr.) és a **Szt. György-huruport** (dobozonként 50 kr., postával csomagolás- és szállítólevélért 20 kr.ál több) használja. E gyógyszerek eltávolítanak minden néven nevezendő köhögést, a légcső, gége és tüdő minden hurutos bántalmait, valamint légzési nehézséget, elnyálkásodást, nyakviszketést, számarhurutot és görcsös köhögést. Siker már néhány nap alatt észlelhető. A theából 2 csomagnál, a porból 2 doboznál kevesebb nem küldetik. Megrendelések intézendők: **«Szt. György-gyógyszertár» Wien, V. ker. Wimmer-gasse 33.**

Kapható Szegeden BARCSAY KÁROLY gyógyszerházában. 484

Vesedara és hólyagkö képződése az eszék felette nagy számában: tulerős borok élvezetének következménye. szokott lenni; gyakran el volna tehát kerülhető, ha borokat csakis oly vizekkel vegyítve élveznők, a melyek vegyi alkatuknál fogva a feles hűgysavat lekötőni képesek. Erre első sorban mint legalkalmasabb a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legfinább égygyező
SÁVANYU-KUT

ajánlható, mert a benne előforduló sók a fent jelzett célnak leginkább képesek megfelelni, és mert ment az amésztest annyira zavaró mézszóktól, a melyek számos savanyuvízben felette nagy mennyiségben előfordulnak

KWIZDA-féle köszvény-folyadék

évek óta kipróbált háziszser
jónak bizonyult V. 167

erősítő-szer
nagy fáradságok, hosszú gyalog-
Vépjegy. stb. stb. ellásokott és után.

Kicsérlesek elkerülése végett kértnek a
bevásárlásnál **Kwizda-készítményt** kérni
és a fenti védjegyet figyelembe venni.

Egy üveg 1 ft.

KWIZDA FER. JÁNOS
ker. gyógyszerháza

Korneuburg, Bécs mellett.

Valódi kapható az összes ausztria-magyar-
országi gyógyszerházak- s gyógyfűkereskedésekben.

Első legnagyobb és legolcsóbb cipő bevásárlási forrásSzegeden **KRAUSZ M.** áruházában

Európa-szálloda épületében, saját ház.

ÁRJEGYZÉK:

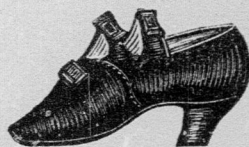
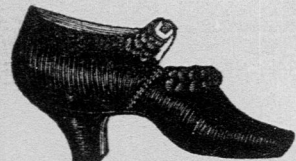
Férfi betétes borjubőr cipők, párja 2 ft 80 kr.
» erős borjubőr szegzett cipők, párja 3 ft — kr.
» betétes, kapnis és gomb-diszszel, párja 3 ft 25 kr.
» erős bagariabőr bergsteiger cipők, párja 3 ft 50 kr.
» erős borjubőr cipők, posztó-betéttel, párja 4 ft 25 kr.
» orosz lak cipők, sima- v. posztó-betéttel, párja 4 ft 50 kr.
» elegans álgombolós díszes cipők, párja 4 ft 50 kr.

Női zuggos zergebőr szegzett cipők, párja 2 ft 25 kr.
» » zergebőr betétes cipők, párja 2 ft 50 kr.
» » patentbőr 2 ft 75 kr.
» » zergebőr posztó-betétes cipők, párja 3 ft 25 kr.
» » patentbőr, kapnis és gombbal 3 ft 50 kr.
» » orosz lak, posztó- v. keztyűbőr-betétes 3 ft 75 kr.
» » erős bergsteiger (korcsolya-cipők) párja 3 ft 90 kr.

Gyermekek-cipők minden kivitelben — ft 50 kr. és följebb.
Fiu-csizmák, sima vagy ránczos 2 ft — kr. »
Férfi posztó-csizmák bagariabőrrel borítva 4 ft 75 kr. »
» bagaria-csizma egy darabból szabva 8 ft — kr. »

Nemez házi cipők férfiak, nők és gyermekek részére olcsóbb mint bárhol.

Különös figyelembe ajánlatnak a mult időnyről visszamaradt cipők, melyek 50 százalékkal gyári áron alul árusíttatnak el.

CARL KUHN & Co., Bécsben.

Védjegy. **!!ÓVÁS!!**

Carl Kuhn & Co.

mint a ragjegyeken. Egy doboz sincs védjegy nélkül.

Utánzatok, mint eddig, törvényesen üldöztek. 447-6-4

A védjegy és doboz-ragjegy
aczel író tollainkon

törvényesen védve vannak
és kéretnek szorosan e czég
minden egyes betűjére
ügyelni úgy a tollakon.

!Nincs többé fejfájás!

D. GÖTZ

migraine-pora.

Huszonöt év óta
egy oldalt, ideges,
rheumászerű, sőt gyom-
orból származó fej-
fájás ellen a legjobb
sikerrel használtatott,
mít több ezerre menő
köszönetnyilvánítások
bizonyítanak. Utolsó
időben a

MADRIDI UDVAR

föltűnő eredménnyel használta.

Egy doboz ára használati utasítá-
sal 2 frt. egy kis próba-doboz hasz-
nálati utasítással 1 frt.

!Nincs többé köhögés!

Mell- és tüdőbajban szen-
vedők részére

dr. med. Fáykiss

szepesi kárpáti

GYÓGYFÜKIVONATA

1 Regg haszn. ut. 75 kr.

Bonbon cukorkák

1 doboz 35 kr.

Thea 1 csomag 50 kr.

Kis csomag 25 kr.

20 év óta legjobb sikerrel hasz-
nálva köhögés, rekedtség, hurut, hők-
hurut, influenza, szűk mellűség, lelekezési
akadályoknál, oldalszuránál, idült hők-
hurutnál, tüdőgyulladásnál. 481

HYGEA!

Arczkenőcs, mosdóvíz és Savon
hygiénique szappan.

Ezen kiváló gondai készített szerek
a bőrnek finomságot és rugékonyságot
kölsönöznek, az ar-
czon lévő minden fol-
tot, szeplőt, májfoltot,
forrósgát vagy fagyás
által keletkezett piros-
ságot rövid időn el-
mulasztja és ezen fölül
a bőrnek üde frisse-
séget, viruló ifúságot
és bárszony pulasá-
got ad.

Egy tégely arcz-
kenőcs ára . . . 75 kr.

Egy üveg mosdó-
víz használati utasí-
tással 1 frt.

Egy darab Savon
hyg. szappan. 50 kr.

Dr. med. Fáykiss K. biztos hatású

GALANDFÉREG-IRTÓ SZERE

(GILISZTA-FÉREG).

Dr. med. Fáykiss biztos hatású galand-
féreg-irtó szere csakis gondosan meg-
választott ártalmatlan
növényekből készült és
igen könnyen beve-
hető, minthogy e hatá-
sos szer elasztikus kap-
szulákba burkolva, tel-
jesen íz nélküli. Dr.
Fáykiss ezen galand-
féreg-irtó szerét évek
hosszu során át alkál-
mazták jó eredmén-
nyel, mit a számos
köszönet-irat, melyek
megszemléltetők. bi-
zonyítanak.

Ára dr. Fáykiss K. híres
galandféreg-irtó szerének
— egy doboz — haszn.
ut. 2 forint 50 kr.

Valódi minőségben kap-
hatók egyedül magánál
a készítőnél:

FÁYKISS JÓZSEF

gyógyszert. a Nagy Kristóf-hoz: Bpestén és a legtöbb gyógyszerár-
tárakban

Szegeden: Barcsay Károly és Keresztes Sándor (a kigyhóhoz) gyógysz. uraknál

PÉNZKÖLCSÖN.

Akik kölcsönpénzt kívánnak igénybe venni,
törvényes kamatra, hosszabb vagy rövi-
debb időre, telekkönyvi betáblázás vagy egyéb
biztosíték mellett **olesó kölesönhöz** jut-
hatnak.

Tudakozódhatni alulírott nál.

Nagy Sándor,

ügyvéd.

LEGUJABB DIVATU NYAKKENDÖK.

CSILLAG M. EMIL

Kelemen-utca SZEGEDEN, új Zsótér-ház,

Eendrényi testvérek könyvkereskedésével szemben.

Fölhívja a n. é. közönség b. figyelmét

Normal Jaeger

ALSÓRUHÁKKAL,

ugyszintén

mindennemű szövött- és rövidárakkal

telt dus raktárára.

Legjobb minőségű uri és női fehérneműek.

SZEGEDI
JÓZSEF FŐHERCZEG
késérűviz-forrás.

3 aranyéremmel kitüntetve.

Igen hathatós alkatrészeket tartalmaz, biztos és
gyógyszerjéleg ható hajtószerek bizonyult, számos orvosi
tekintélyek által ajánlva, Kitiűő sikerrel alkalmaztatott
étvágyhiánynál, gyomorhuruttal járó szék-
rekedésnél, sárgaságnál, aranyér és esomók
bántalmainál, máj- és vesebajoknál, általá-
nos elkövéredésnél, agyvertódulásnál, idült
tüdő- és szívbántalmaknál, bőrküüteseknél,
köszvény, láz, görvélykórnaál és a legkülönfélebb
női betegségeknel stb.

A József főherczeg késérűviz kap-
ható valamennyi ásványviz- és fűszerárú-
kereskedésben.

Raktár kicsinyben és nagybani eladásra
a tulajdonosnál:

Nedelykovits Milán

fűszer- és gyarmatárú - kereskedésében Szegeden,

Aradi- és Deák Ferencz-utca, saját ház.

Angol- és németországi varrógépek délmagyarországi főraktára Liptai Emil Szegeden.

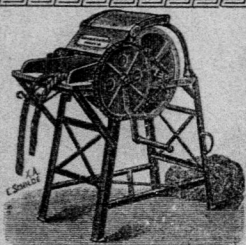
Ajánlja a n. é. közönségnek **eredeti amerikai** Howe, Wehler Wilson és **valódi angol** és németországi

SINGER VARRÓGÉPEIT.

Eladás **teljes jótállás** s **csekély részletfizetések** mellett. — Az elsőrendű mülhhausen **kötőgépgyár** főraktára. Mindennemű gépalkatrészek, tü, olaj és czérna **gyári áron** kaphatók. Javításokat saját műhelyemben pontosan és olcsón eszközök.

28

LOSZÓR MATRACZOK

UTÍTÁSAT GÉPEL

a megrendelőnél eszközi

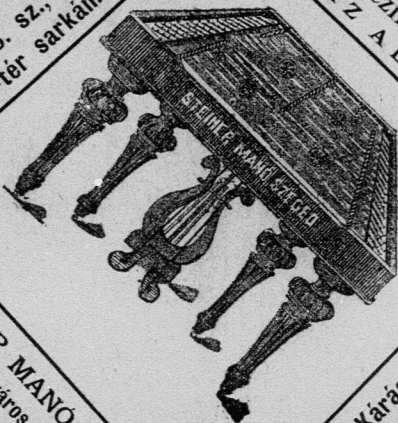
RUBIN JÓZSEF

kárpitos 409-12-8

SZEGEDEN, Tisza Lajos-körút 55.

Butorok utítását, csomagolását és költözést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Karász-
utca 16. sz.,
Dugonics-tér sarkán.

Első és
legnagyobb
czimbalomgyár
A Z A L F Ö L D Ö N.

STEINER MANO
czimbalomgyáros
Szegeden.

Karász-utca 16. sz.,
Dugonics-tér
sarkán.

Vizi betegség

minden neme és annak következményei, u. m.: **sárgaság, lélekzési bántalmak, májbajok, hólyag- és esőkatarrusok** stb. ellen a legjobb szer a híres 387

● **HYDROPSIN** ●

(orvosok által legjobban ajánlva)
kapható:

Grobstein's See-Apotheke

Curort Gmunden (Ober-Oesterr.)

Egy üveg ára használati utasítással együtt **1 frt.** Csomagolással **1 frt 20 kr.**

ELSŐ HAZAI ÉRCZKOPORSÓ-GYÁR FŐRAKTÁRA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint az

első hazai érczkoporsó-gyár főraktárát

Szeged és vidékére átvettem s azt **jelenlegi üzlethelyiségem** mellett, ugyanazon házban, de **külön bolthelyiségben** rendeztem be. Ezáltal azon helyzetben vagyok, hogy **érczkoporsókban**

nagyszerű választékkal rendelkezem

s a legmagasabb igényeket is kielégíthetem, az árak pedig **oly jutányosak**, hogy ehhez hasonlót **temetkezési intézet** helyben nem nyújthat. — Különösen fölhívom ez alkalommal az ismételandók figyelmét, kik is a **szokásos gyári kedvezményben** részesülhetnek.

Egyszersmind ajánlom **dúsan berendezett**

dísztemetkezési intézetemet

a n. é. közönség pártfogásába, hol ezentúl is mindenféle **temetkezési cikkek**, úgymint: **fakoporsók, fakeresztek, különféle sírkövek** s **legfényesebb ravatalok**, úgyszintén

pompás üvegeskocsi

áll a t. gyászoló közönség megrendelésére. — A midőn a t. közönség számos éven át bennem helyezett bizalmát megköszöném, egyszersmind üzletemet további becses pártfogásába ajánlom. Tisztelettel

KEGYES FERENCZ,

IFJ. FODOR ISTVÁN UTÓDA,

SZEGEDEN, Széchenyi-tér 5. sz., Szücs-féle házban, a törvényszéki palota mellett.

!!GYORS ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!!